

ŽIVÉ SLOVO

2/2001, ročník XXXIII

ÚVODNÍK

ZMĚNA

Milí čtenáři,
jistě se mnou budete souhlasit, že lidský život je jedna velká proměna. Sotva člověk přijde na svět, už začíná vnímat jeho neustálé se měnící tvář. Tváře rodičů se střídají s tvářemi prarodičů, tetiček a strýčků. Dítě ještě ani po rádně nemluví a už několikrát vystřídalo šatník. I jeho dopravní prostředek se z tzv. verze „hluboké“ změní na „sportovní“. Mění se vybavení pokoje i okruh jeho známých. Ve škole se pak nemění jen třídy, ale i učitelé a učivo. Zkrátka život jsou samé změny a člověk je nejen vnímá, ale snaží se v nich také vyznat.

Neustálou proměnou však není poznamenán jen život jednotlivce, nýbrž i společnosti jako celku. Každá doba se vyznačovala určitými směry vývoje tzv. trendy. Pro křesťana je pak důležité se v těchto trendech orientovat. V případě, že se setkává s vývojem, který je nepřátelský Bohu a škodlivý životu, měl by se mu postavit a nenechat se jím strhnout. To je důvod, proč se v tomto čísle zabýváme trendy doby. Jsme si vědomi toho, že nepostihneme celé spektrum společenských trendů. Vnímaje to tedy spíše jako snahu o popis některých jevů a jejich vlivu na křesťana a celou církev.

Jedné oblasti, jež je se změnami v církvi úzce spojena, bych se chtěl dotknout. Je to úsilí konzervovat či zachovat stávající stav věci. Někteří lidé se změnám brání více, někteří méně. Člověku byly dány nejen určité vlohy, ale i sklonky. Navíc je každý utvářen prostředím, v němž vyrostl. Proto tak rozdílně přistupujeme ke změnám. Někdo se s nimi vyrovnává lehce, někdo je nese jako těžké břemeno. To vše sehrává svou roli i při řešení problémů ve sboru.

Pán Ježíš vede hřichem porušeného člověka k zásadní změně. Každý, kdo se s Kristem skutečně setkal, prožil nádherné

vysvobození, odpuštění hřichů a přijetí, které nemůže dát nikdo jiný. Křestan však nezůstává u jednorázové změny, ale nechává se trvale proměňovat ve své myslí. Je to dlouhý, ale osvobojující proces. To není „převlékání kabátu“, změna jen navenek. Jedná se především o změnu vnitřní. Vysvobození od všech nepřátel, kteří usilují o naši duši. Král David to vyjádřil veršem: „...doprál's volnosti mým nohám“ (Ž 31,9). David vnímal Boží záchrannu jako vykrocení z těsné strže na široké pole. I nám Bůh doprovádí dívat se na svět z perspektivy horolezce nebo dokonce orla, na jehož křidlech jsme nesení (Ex 19,4).

Písmo nás však varuje, abychom tuto osvobojující proměnu lidského nitra nezaměňovali za proměnu vnější. Jistě ne nadarmo nechal Duch svatý v Novém zákoně zaznamenat tolik napomenutí před duchem farizejského a zákonictví. Nestali jsme se i my mistry ve vymýšlení předpisů a vytváření hranic tam, kde nás Bůh postavil na široké pole. Cožpak nebyly všechny ty předpisy o jidle a svátcích jen slinem těla, kterým je Kristus. Život církve je určován především vnitřní změnou. Církev není možné spoutat do zákonických předpisů, inspirovaných farizejskými trendy té či oné doby. „A mladé víno se nedává do starých měchů, jinak se měchy roztrhnou“ (Mt 9,17). Od samého začátku chtěl dábel poselství o Božím království zamítit. Vláda Ježíše Krista se však nedá spoutat žádným dobovým trendem. Víno, jež zraje k hostině, se nedá sevřít do výlučných forem uctivání, které ve své pýše člověk ustanovil za jediné správné. To je dábelský podvod.

Proti tomuto trendu nevystupoval jen Pán Ježíš, ale i apoštolé. Pavel se dokonce vůči zotrocujucímu zákonickému duchu velmi ostře ohradil (Kol 2,16nn). Nikdo, kdo si libuje v poníženosti a tělesné pýše své myslí, nesmí upírat podíl na vykoupení těm, kdo Krista přijali a byli s ním ve křtu pohřbeni a vzkříšeni k novému životu. Tímto úsekem Písma jsme povzbuzováni, abychom se nenechali diskvalifikovat z čestně vedené-

ho boje někým, kdo podlehl starému satanskému triku zákonictví.

Na druhou stranu nesmíme nikdy zapomenout, že i zákonicky smýšlející bratr zůstává naším bratrem. Darovanou svobodu nemáme zneužívat k prosazování sebe. Poznání totiž vede k domýšlivosti, kdežto láska buduje. Držme se tedy hlavy, Krista, a celé tělo poroste Božím růstem, všem trenům doby navzdory.

Váš Jaromír Andrysek

ÚVAHY

NA POČIATKU BOLO SLOVO

Ježíš Kristus je v každom evanjeliu predstavený z iného pohľadu. Jeho osobu a dielo Svätý Duch v štyroch evanjeliách predstavuje zo štyroch strán. Matúš ho opisuje ako Kráľa, preto je v Mt 1,2-16 rodokmeň, ktorý prechádza cez všetkých judských kráľov až k Jozefovi, manželovi Márie, z ktorej sa narodil Pán Ježíš Kristus. Marek sa pozera na neho ako na služobníka, a preto, že u slchu nie je dôležitý rodokmeň, ani toto evanjelium neudáva nijaký rodokmeň. Avšak už od 14. verša 1. kapitoly opisuje Jeho službu. Lukáš Ho opisuje ako človeka, preto opisuje Jeho narodenie i kúsok z Páновho deťstva a je tu jeho prirodzený rodokmeň (L 3,23-38). Ten ide od Pána Ježíša až k Adamovi. Neprechádza cez žiadneho z judských kráľov, čo opäť svedčí o tom, že Lukáš predstavuje viacero jeho ľudských stránku. Podoby štyroch bytosť v Zj 4,7 sú symbolmi evanjelia: lev predstavuje kráľa, vôl - služobníka, človeka - Syna človeka, a letiaci orol - Božieho Syna. **Jánovo evanjelium zjavuje Ježíša Krista ako Boha.** Letiaci orol, ktorý zhora pozoruje to, čo sa deje na zemi, pričom jeho ostrému pohľadu nič neunikne, nám pripomína Boha, ktorý hľadí z nebес na synov človeka, aby videl, či je niekto medzi nimi rozumný, hľadajúci Boha (Ž 53,3). Toto evanjelium predstavuje Ježíša Krista ako skutočného

Boha, nie nejakého boha s malým „b“, ako to tvrdia niektorí. Nie je v ňom rodokmeň týkajúci sa Krista ako u Lukáša alebo Matúša. Kráľ a človek majú rodokmeň, ale Boh nemá, On je tu bez otca, bez matky, bez rodokmeňa, jeho dni sú bez počiatku, jeho život bez konca (Žd 7,3). Jedine Boh nemá počiatok, je od večnosti (Ž 93,2), ako je teda možné, že Pán Ježíš má ten istý pôvod od večnosti ako Boh (Mi 5,2)? On je **Boh zjavený v tele**, to je jediné riešenie tohoto problému, pretože inak by tu boli dvaja Bohovia s tým istým pôvodom a Biblia učí jasne, že je **jeden Boh** (Ef 4,6). On je ten istý Boh, ale v osobe Syna večný Boh, ktorý nie je ovplyvnený časom, priestorom a hmotou, sa zjavil v čase, priestore a hmotre, aby spasil človeka.

Ked Boh uplatnil svoju stvoriteľskú moc, začal sa čas, do ktorého uložil všetko tvorstvo. **Jánovo evanjelium predstavuje Pôvodcu stvorenia** takto: *Na počiatku bolo Slovo...* (J 1,1). Tak ako myšlienky človeka zostávajú neznáme, pokiaľ sa nevyjadri, tak je nám neviditeľný Boh známy len skrze svojho Syna, ktorý je jeho Slovom, vyjadrením, zjavením. Verš J 1,1 neznie: „Na počiatku vzniklo Slovo“, alebo „Boh stvoril Slovo“. To by nebola pravda, lebo to Slovo už bolo, existovalo prv, ako začal čas stvorenia, teda pred počiatkom, a tam je večnosť. **Jeho (Synove) východiská sú od pradávna, odo dní večnosti** (Mi 5,2).

1. kniha Mojžišova - Genesis v 1. a 2. kapitole podáva správu o stvorení a jeho poradie v šiestich dňoch, teda v čase. Jej prvá veta znie: *Na počiatku stvoril Boh nebesia a zem.* To sú teda prvé skutočnosti, ktoré Boh stvoril. Všetko, čo jestvovalo predtým, je len **večný Boh: Otec, Syn a Duch**. Keby bol Pán Ježíš stvorený, musel by byť o tom v knihe Genesis záznam, pretože táto kniha nám podáva záznam o stvorení pekne v poradí, tak ako Boh tvoril, a nevynecháva nič. Tomu musíme veriť ak chceme mať v Božom slove základ. V 1M 2,1 máme v skratke opisané celé stvorenie: *A dokonané boli nebesia i zem i všetko ich vojsko.*

To je teda to, čo Boh stvoril za šesť dní a na siedmy si odpočinul. Keďže vojsko nebies - anjeli nie sú v žiadnom stvoriteľskom dni spomenutí, ako sú spomenuté všetky pozemské tvory, vyplýva z toho, že boli stvorení v tom čase ako nebesia, teda v prvom stvoriteľskom dni. Keby bol Pán Ježiš jedným z nich, musel by byť zahrnutý do vojska nebes. To by však vznikol neriešiteľný problém. **Pán Ježiš**, ktorý je **Stvoriteľom všetkého**, pretože všetko povstalo skrze neho a bez neho nepovstalo nič, čo povstať (J 1,3), by mal byť podľa takzvaných „svedkov“ zároveň stvorený na počiatku - to znamená v prvom stvoriteľskom dni. Pred týmto dňom Boh netvoril, tedy bola večnosť. Jednoducho povedané - musel by byť stvoriteľom samého seba a to je nezmysel. *Slovom Hospodinovým nebesia sú učinené a duchom jeho úst všetko ich vojsko* (Ž 33,6). On je Stvoriteľom nebes i nebeských tvorov, preto nemôže byť jedným z nich.

Krásne to rozdeľuje Pavol v Ko 1,16. Lebo v ňom (v Kristovi) bolo stvorené všetko, čo je v NEBESIACH i čo je na zemi, viditeľné i neviditeľné, tróny alebo panstvá, kniežatstvá alebo mocnosti... **Pán Ježiš je v nebesiach**, je aj na tróne, je Pánom, Kniežatom a Mocnárom, a predsa tu nie je zahrnutý medzi stvorenie, ale stoji na úplne opačnej strane, na strane Stvoriteľa. On je počiatok i koniec (Zj 22,13), čo znamená, že On je ten, ktorý dal počiatok každej existencii a tak isto jej koniec je v Jeho moci. Stojí mimo času, pričom všetko stvorenstvo je ovplyvnené časom, lebo bolo stvorené v čase, má teda svoj počiatok i koniec. *Ty, pane, na počiatku založil si zem a dielom tvojich rúk sú nebesia*. Ony sa pominú, ty však zostávaš. A ony všetky zostanú ako rúcho, ako plášť ich zvinieš, a budú zmeneňné. Ty však si vždy ten istý a tvoje roky sa nepominú (Žd 1,10-12). Tento text hovorí, že **Kristus je Stvoriteľ neba i zeme**, pretože už od 8. verša sa hovorí „o Synovi“. Je tu jasne zvýraznený rozdiel medzi pominájúcim sa stvorením a večným bytom Stvoriteľa Ježiša Krista. Žd 1,10-12 ako aj Ko 1,16

neprípustlajú nijaký stred. Sú iba dve strany: stvorenie a Stvoriteľ. Tieto texty však vykresľujú, aký závratný je rozdiel medzi týmito dvoma stranami.

Ján v úvode svojho evanjelia predstavuje Boha takto: *Na počiatku bolo Slovo a to Slovo bolo u Boha a to Slovo bol Boh* (J 1,1). Je tu správa o večnosti Slova, o jeho spoločenstve s Otcom - čo je aj príčina všetkého stvorenia a o tom, že to **Slovo malo Božiu podstatu**. Pán Ježiš povedal: *Kto videl mňa, videl Otca* (J 14,9), čo sa nedá povedať o žiadnom ľudskom synovi, že by dokonale zjavoval povahu svojho otca. Ľudský syn môže svojim výzorom a povahou svojho otca len pripomínať. **Pán Ježiš svojho Otca tak dokonale zobrazil**, že Boh oňom povedal už v Iz 43,10 - *môj služobník, ktorého som si vyvolil, aby ste poznali, porozumeli a uverili mi, že som to ja*.

Boh sa svojim Slovom vyjadril, a tak ukázal svoj charakter vo svojom stvorení. *Vierou chápeme, že svety boli utvorené slovom Božím tak, že to, čo sa vidi, nepovstalo z viditeľného* (Žd 11,3).

Boh je Duch (J 4,24) a jeho Slovo má tak isto neviditeľnú duchovnú podstatu. Preto, aby sa Boh priblížil človeku, *Slovo sa stalo telom* (J 1,14). Aby Ho mohol človek viac poznať, musel sa Boh znižiť na jeho úroveň, teda prísť v hmotnom tele ako človek. Avšak zároveň musel udržovať nebesia, a preto **Boh vystupuje ako Otec, Syn a Duch Svätý**, aby mohol udržovať nebesia (2P 3,7), zároveň prísť a žiť ako človek (1Tm 3,16) a okrem toho prebývať v nás ako **Svätý Duch** (2Tm 1,14).

V Evanjeliu Jána 1,1 je okrem predchádzajúceho aj vyjadrená **príčina Božieho stvorenia**. V tom, že **Slovo bolo u Boha**, bola príčina, prečo Boh tvoril, veď **všetko bolo stvorené skrze neho** (Slovo) *a pre neho* (Ko 1,16). Môžeme smelo konštatovať, že žiadnu inú príčinu nemai. Jediný dôvod k stvoreniu bolo jeho Slovo, Ježiš Kristus - nezapričinená príčina. V tom, že Boh všetko stvori skrze Syna a pre Syna, nie je dôvod vidieť rozdiel medzi Otcom a Synom.

Ale z toho, že **Slovo bol Boh** vyplýva, že Boh vlastne tvoril pre seba. V tejto súvislosti je pozoruhodné porovnanie dvoch miest z Pavlových listov. V R 11,36 sa hovorí o Bohu: *Lebo z neho (z Boha) a skrže neho a pre neho je všetko*. Slová skrže neho a pre neho sú však úplne zhodné s Ko 1,16, kde sa jednoznačne vzťahujú na Syna. Z toho vyplýva, že **Syn - Ježiš Kristus je Boh a nie akýsi božský, alebo Bohu podobný tvor**. Takže Boh bol príčinou celého stvorenia, lebo Biblia nám Ho predstavuje takého, ktorý mal Slovo, nezapričinenú príčinu. Bol Slovom, aby stvoril svet a ako Slovo sa stal telom, aby spasil svet. A preto, že prvá príčina nemôže byť zapričinená, vieme že Slovo nemohlo byť stvorené.

Ako bol Pán Ježiš počas svojho pozemského života plne závislý od svojho Otca, tak bol Otec pri stvorení sveta plne závislý od svojho Syna, skrže ktorého všetko stvori. Tak isto pri spasení sveta, veď v ňom (v Kristovi) sa *začalo prebývať všetkej (Božej) plnosti a skrže neho zmieriť so sebou všetko* (Ko 1,19-20). Je preto vylúčené, že by bolo Slovo stvorené, a tak by stvorenie a spasenie sveta záležalo od nejakej stvorennej bytosťi inej ako Boh. Biblia nám predstavuje spoločenstvo Otca so Synom v úplnom súlade, preto nemožno Boha od Jeho Slova oddelovať.

Vďaka Bohu za to, že vieme, že všetko záleží na Bohu našom Stvoriteľovi, ktorý všetko udržuje slovom svojej moci (Žd 1,3). Preto veríme vo večné Slovo, Pána Ježiša Krista, ktorý je dokonalým prejavom vsemohúceho Boha.

Michal Kohút

NECH SVETLA PRIBÚDA

Začiatkom februára sa naša Zem približuje k Slnku tak, že pribudne jedna hodina slnečného svetla. V tomto čase zvykla moja prastará mama hovorievať: „Na Hromnice o hodinu více.“ Je to aj akési obrazné vyjadrenie túžby úprimných kresťanov: Kiežby aj v našom národe,

v našich rodinách a v dušiach jednotlivcov pribudlo svetla, Bozej milosti a lásky!

Hneď v prvých vetách Biblie o diele prvého dňa stvorenia čítame: *I riekoval Boh: Bud svetlo. A Boh videl, že je svetlo dobré i oddeľil svetlo od tmy. A Boh nazval svetlo dňom a tmu nazval nocou*. Kritici Biblie oponujú: „Ako mohlo byť svetlo a vôbec prvý deň, keď ešte nebolo slnko?“ Nuž, na to je jednoducho odpovedať - slnko a svetlo nie je to isté. Slnko je iba jedným, aj keď pre zem najväčším nosičom svetla. Nám však ide o iné svetlo. Svetlo, ktoré v našej duši hovorí, že je Pán Boh, že v Pánovi Ježišovi Kristovi, ktorý za nás zomrel, chce byť každému z nás nebeským Otcom. Svetlo v duši je viera, nádej a láska. Svetlo je aj spravodlivosť, pokoj a radosť vo Svätom Duchu. Svetlo v duši je zmierenie s blížnym a túžba po záchrane všetkých ľudí. Svetlo je každodenne zaobierané sa Božím slovom a modlitbený život.

Predovšetkým si však musíme povedať, že v duši neveriacoho človeka je z Božieho pohľadu tma. Spôsobuje ju hriech, oddelenie od Boha, ktorý je tým najhlavnnejším Svetlom. Nie, neveriacim nechceme nasilu vnucovať svetlo, iba im ho odporúčame: Prijmite zvest evanjelia, príjmite do života Pána Ježiša Krista a vo vašej duši sa úzanne rozodní. Nastane celkom nový, krásny a radostný život vo svetle.

Aby bolo viac svetla - to želáme najmä tým, ktorí napriek poznanej blahodarnosti svetla žijú v šere, akejso polotme. Zdá sa, že takýchto ľudí je okolo nás väčšina. Hovoria si: „Sme predsa kresťania,“ no v duši je vlastne tma a chladno. Každý z nás má svoje problémy a starosti. Pribúda sociálnej neistoty, s pribúdajúcimi rokmi pribúda aj chorób a nevládnosťi. Všetkých takýchto by sme chceli povzbudiť: Pán Boh žiari nad nami sťa jasné Slnko a chce sa naplno usať v našej duši. Len ...vpušťme oknom, vpušťme dvermi slnka žiar - rozjasní sa naša tvár.“

Návod, ako dostať svetlo, viac svetla do života, je v podstate jednoduchý - vyzna-

jme Pánovi, že cítime v duši akési šero a prejavme túžbu po svetle. Nazýva sa to pokánie. Potom už nič nebude brániť Božiemu svetu, aby zaplavilo naše srdce a prinieslo nám radosť a potešenie. Chceme však mať viac svetla, viac lásky, viac pokoja. To všetko je okrem túžby spojené aj s námahou a bojmi s mocami tmy. Je to paradoxné, ale práve satan, pôvodne Lucifer - nositeľ svetla, je šéfom tmy. Je dokázané, že drívá väčšina trestných činov sa odohráva pod rúškom tmy. So svetlom sa stáhujú z boiska aj temné sily.

Ak chceme mať viac svetla, musíme denne s Božou pomocou víťaziť v zápasoch s temnotou. Začína sa to už skoro ráno pri Božom slove a na kolenach a potom pri akomkoľvek najmenšom pokušení zo strany tmy zase len treba prosiť o svetlo zhora, o jeho silu a zmocnenie. Pán Boh určite svojich nenechá bez svetla. Stačí pootvoriť okenici duše, otočiť vypínačom, zaspievať si hoci aj nečuje duchovnú pieseň, urobiť nejaký dobrý čin, a svetla bude pribúdať. Kiež by sme to všetci od dnešného dňa počili!

Ján Kučera

POSLANIE A ZVESTOVANIE

Vtedy im zase povedal Ježiš: *Pokoj vám! Ako mňa poslal Otec, tak i ja posielam vás.* Vedený verš Písma obsahuje dve základné potreby nášho života. Tou prvou, týkajúcou sa nášho vnútra, je pokoj a druhou, vonkajšou, je ist' a zvestovať evanjelium. Tieto dve potreby spolu úzko súvisia a bude nám iste prospešné, keď sa nimi budeme chvíľu zaoberať.

Učenici sa nachádzajú v situácii, kedy sú ich srdcia znepokojené a majú strach pred Židmi, ktorí ukrižovali ich Majstra a je opodstatnená obava, že budú prenasledovať aj Jeho učenikov. Preto tie zamknuté dvere. Sú vyjadrením strachu, ale zároveň vynutia sa priznaniu, že sú nasledovníci toho Ukrižovaného. Pán však vie o myšlien-

enkach ich sŕdc a zasahuje tým najlepším spôsobom - svojou prítomnosťou a vzácnym pozdravom: „*Pokoj vám!*“ Chce zahnať strach a dať posilnenie k dielu, do ktorého boli učenici povoleni dávno predtým - byť rybármu ľudí. Pôvodné zamestnanie niektorých z nich si vyžadovalo odvahu, pretože často pracovali na rozbúrenom mori; pokojnú myseľ pre rýchle rozhodnutie sa v danej situácii; trpežlivosť, lebo málokedy sa siet napĺň hned po spustení do vody; lásku k práci a uvedomenie si jej nutnosti, pretože znamená zachovanie života. Tieto a mnoho iných charakterových vlastností, ktoré im v tejto chvíli chýbajú, potrebujú aj pre nové povolanie. Kde ich však vziať? Môže to učiniť len prítomnosť Pána Ježiša. A aby učenici skutočne verili, že je to On, ukazuje im svoje rany. Sú stopami utrpenia, ktoré podstúpil, ale tiež svedectvom, že napriek týmto stopám smrti žije. (Akým mocným svedectvom boli rany Pána Ježiša, vidíme pri Tomášovi.) A to, čo chcel dosiahnuť, sa i stalo - zaradovali sa učenici, keď uvideli Pána. Opäť začínajú nadobúdať pokoj a istotu. Ved' ich Majster vlastne ani nesklamal. Práve naopak - je im čím ďalej tým viacjasnejšie, že sa všetko stalo tak, ako predpovedal. Pán Ježiš však chce od nich viac - nechce, aby prezívali pokoj len za zatvorenými dvermi, preto opakuje: *Pokoj vám!*, a posielá ich do služby, pre ktorú boli vyvolení. Nie je to však ľahká služba. Jej cieľom je totiž zvestovať ľuďom potrebu číniť pokánie a prijať Boží názor na ich život, že sú hriešní. Každé obvinenie ľudí z hriechu a nesprávneho spôsobu života vyvoláva v nich obyčajne nevôľu, ba až hnev. A na to musia byť učenici pripraveni. Preto dostávajú príklad: *Ako mňa poslal Otec...* Pre toto poslanie Syna na zem bolo charakteristických niekoľko skutočností:

- potreba poslania Syna Otcom
- dobrovoľnosť zo strany Pána Ježiša
- naplnenie Otcovej vôle
- prijatie jednoduchého spôsobu života (stal sa sluhom)

— opustenie moci, bohatstva a slávy, čo mal u Otca

— život posvätený a oddelený pre Boha — vedomie, že Otec je s Ním, atď.

V súvislosti s vyslaním učeníkov (a tým i nás) majú nám tieto skutočnosti, obsiahnuté v osobnom príklade Pána Ježiša, čo povedať. Aj dnes, tak ako v minulosti je potrebné zvestovateľom evanjelia ísť do sveta (J 17,18) a nenechávať si radostnú zvest o spasení iba pre seba, čo by sa prejavilo „zamknutím“ srdca i úst. Táto činnosť musí byť dobrovoľná a má vyplývať z túžby po záchrane hynúcich duší a lásky k nim. Malo by nám byť pritom jasné, že to chce náš Pán a že ide o prácu, ktorá je pre dobro iných. Byť zvestovateľom evanjelia si vyžaduje vzdať sa pohodlia a hmotného blaho-bytu, neočakávať za túto prácu ľudskú slávu a odmenu; chce to vzdať sa moci nad vlastným ja a celé odovzdanie sa Pánovi. Nesie to so sebou nutnosť posvätenia a oddelenia sa od vecí tohto sveta a neochvené presvedčenie o pravdivosti slov: *A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skonania sveta.* Táto prítomnosť Pána Ježiša je potvrdená prebývaním a vedením Svätého Ducha v našich životoch. Aj na učeníkov pri ich vyslaní dýchol a povedal im: *Prijmite Svätého Ducha!* Po Jeho zoslaní v čase Letníc nadobudla služba apoštолов úžasné rozmery. Nekonali ju však už tí ustáračaní muži spoza zamknutých dverí, ale poslušní a nebojáčni vyslanci Pána Ježiša, ktorí si plne uvedomovali, akým spôsobom a kým boli poslaní. A Pán pridával cirkevi zachránených každý deň (Sk 2,47). Podľa J 18,37 prišiel Boží Syn na svet, aby vydal pravde svedectvo. Aj my sme posielaní, aby sme vydali pravdivé svedectvo o Božej láske k hriešnemu človekovi, zjavenej v Jeho milovanom Synovi ako Božom Baránskovi, ktorý sníma hriech sveta. K tomu je nám však potrebné uvedomiť si, že sme posielaní tak, ako Otec poslal Pána Ježiša. Vtedy bude mať naše svedectvo moc a poslužiť k záchrane hynúcich ľudí.

Vladimír Azor

INFORMÁCIE

PRVÝ SVETOVÝ KONGRES BRATSKÝCH ZBOROV

Vdňoch 9. - 13. augusta 2000 konal sa v argentínskom hlavnom meste Buenos Aires 1. svetový kongres bratského hnutia. Zúčastnilo sa ho okolo 5000 predstaviteľov z Argentíny a takmer ďalších 40 krajín.

Na otváracom zasadnutí argentínsky prezident vo svojej reči podčakoval bratským zborom za ich príspevok k duchovnému a sociálnemu rozvoju Argentíny za uplynulých viac ako sto rokov. Bola to zvláštna chvíľa, keď sa mu takmer zlomil hlas pri prosbe o modlitby za neho.

V prvom i ďalších dňoch zástupcovia zborov z jednotlivých krajín na spoločných zasadnutiach počúvali preslovky z Božieho slova i správy o živote a práci zborov v ich vlastných krajinách a pôsobení ich misiónarov v rôznych krajinách sveta. Prestávky medzi zasadnutiami a voľný čas využívali na vzájomné zoznámenie sa a bratské spoľočenstvo v skupinových a osobných rozhovoroch.

Ján Hudec

NÁVŠTEVA V MAĎARSKU

Bratia Hrdina, Neklapil a Fülop navštívili 29. 10. 2000 Kresťanské bratské zhromaždenie v Budapešti. Rozprávali sa s bratmi Szabadosom, Durstom a Vohmanom, ktorí ich informovali o živote a práci bratských zborov v Maďarsku. Prijali tiež

pozvanie na návštěvu Křesťanského zboru v Bratislavě na začiatku apríla 2001. Po oboznámení sa so životom a prácou zborov v Maďarsku a na Slovensku uvážia obojí bratia možnosti ďalších kontaktov a spolupráce.

Ján Hudec

PĚVECKÝ SBOR ŽIVÁ PÍSEŇ

V polovině srpna roku 2000 navštívila českotěšínská ŽIVÁ PÍSEŇ společně se slovenskou skupinou SIDIM bratrské sbory v Německu a Norsku. Po důkladných přípravách doma i v zahraničí mohl autobus se zpěváky vyrazit směrem do Tachova. V tamějším kostele sjednal br. Petr Vadura první večerní koncert. Další dva dny se již zpívalo v německém Siegen a Kirchen. Prohloubili jsme tak dlouholetou spolupráci s těmito sbory. Zvláště v bratrském sboru v Siegen-Geisweid o nás s láskou pečovali. Kromě plného sálu se postarali o piknik v přírodě a sportovní soutěže, během kterých jsme se ještě více sblížili. Ze Siegen jsme pokračovali přes Dánsko a Švédsko do Norska.

Norsko je překrásná země, která na svou přírodu nedá dopustit. Státní náboženství je evangelické, a proto zde mají protestantské církve skutečně „zelenou“. V poslední době však lze v Norsku sledovat nárůst lidí muslimského vyznání a s tím i problémů, které tam dříve neměli. V Norsku jsme absolvovali pět koncertů,

jež byly s vděkem přijaty. Svědčí o tom i další pozvání.

Celý pobyt v Norsku nám pomáhal organizovat bývalý polský emigrant, bratr, který nám byl více než průvodcem. Bydleli jsme v biblické škole asi 60 km od Oslo. Bylo zde vše potřebné, dokonce i travnaté hřiště, tělocvična a stoly na stolní tenis. To, co nás však zvlášť osloвиlo byly chvíle společného ztišení. Modlitební život je zde zvlášť intenzivní. Bratři a sestry jsou vyzýváni, aby přicházeli se svými problémy a modlili se za ně společně ze staršími. Zapomenout se nedá ani harmonikový doprovod rómského bratra Hermana, bývalého alkoholika, který svou hrou uměl dát najevo, že se ze záchrany v Pánu Ježíši Kristu skutečně raduje. Stejně oslovující byla i služba našeho průvodce, Tadeusze Dytka, který koná zvláštní misijní službu. Systematicky vyhledává brigádníky v docích, převážně Ukrajince, kteří pracují na opravách lodí. Zve je do sboru, do svého domu a čte s nimi Boží slovo. Svědčí jim o svém Spasiteli Ježíši, kterého nejeden z nich přijal i za svého Spasitele.

Náš nejsilnější zážitek z Oslo byl koncert pro seniory v tamějším velkém sboru. Ti nám totiž před naším koncertem s radostí také zapívali. Je to milé a dojemné, když vidíte jak osmdesátníci prožívají strastiplné stáří s písni na rtech. Jednou v měsíci se setkávají ke slavnostnímu obědu.

Součástí přípravy na zájezd bylo i nahrávání nových písni. Vzniklo tak nové CD a kazeta s názvem „V mé srdci králem“. Věříme, že i vám mohou tyto písni přinést osvěžení a radost. Příkládáme tedy kontaktní adresu, na kterou si o ně můžete psát: Křesťanský sbor, Alšova 7, 737 01 Český Těšín.

Setkat se na koncertním turné s lidmi různých národností, kteří vyznávají víru v téhož Pána, je nezapomenutelným zážitkem. Kde vládne Ježíš, tam padají jazykové bariéry i ostych z kontaktu. Všechny ty krásné dny jsme prožili s bratry slovenské hudební skupiny SIDIM. Také jejich písni a svědec byly srdečně přijímány. Vedle

služby zpěvem, jsme také poznávali krásy zmíněných zemí i sebe navzájem. Deset společných dnů prohloubilo naši víru, a to vše v radostném veselí.

V současné době připravujeme nový program pro zahraniční zájezd v roce 2002. Před tím však chceme uskutečnit v letošním roce několik tuzemských koncertů. Na kolonádě v Poděbradech vystoupíme, dá-li Pán, dne 30.června a 1.července v Křesťanském sboru v Brně. Jsme si vědomi, že bez Božího požehnání a vaši spolupráce by se mnohé koncerty neuskutečnily. Chceme i touto cestou říci, že jsme připraveni přjmout pozvání do sboru nebo k evangelizačnímu programu ve vašich sborech, abychom posloužili písni a svědec vám o živém Bohu.

Ota Zabystrzan

TÉMATICKÉ ČLANKY

TRENDY DOBY

Možná jste také byli nedávno překvapeni výsledky jednoho průzkumu veřejného mínění z oblasti náboženství. Asi 3/4 obyvatelstva ČR se hlásí k ateismu. Rázem jsme se dostali do čela světových tabulek. Výsledek však není důvodem k oslavám, spíše naopak.

Mluvíme-li o současných trendech, se kterými se křesťané musí vyrovnávat, pak ateismus k nim rozhodně patří. Na druhé straně by nás to nemělo překvapovat, protože nás Bible upozorňuje, že člověk bude sklízet to, co rozséval. A nevěra v Boha u nás byla a je rozsévána v masivním měřítku, to nelze přehlédnout. Žeř je veliká. Modleme se tedy za dělníky.

Podobně jako v mnoha jiných oblastech zaostáváme i v otázkách religiozity za západním světem. Ten totiž v posledních 20 letech zaznamenal jakousi renesanci náboženství. Tamější moderní člověk tihne opět k religiozitě. Lidé se s ní setkávají všude, ale v jiném balení, než na jaké byli zvyklí.

A přestože živého Boha neznají, modlí se a věří v život po smrti. Nové náboženské společnosti, které se snaží uspokojit ty duševní potřeby člověka, které osvícenecký racionalismus uspokojit nemůže, se dostávají do popředí. Ateismus je nechává vnitřně vyprahlé a neřeší některé jejich důležité otázky. Vliv tohoto trendu, který už se projevuje i v našich velkých městech, lze u nás ve větším měřítku teprve očekávat.

Skrytá lidská touha po uctívání je pak uspokojována literaturou z oblasti science-fiction, která upíná lidskou pozornost k mimozemským civilizacím. Pozadu nezůstává ani tajemný okultismus nebo přitažlivá astrologie. Jiní zase propadají kultu vlastního těla nebo uctívání sportovních idólů, těch „pravých“ hrdinů doby. Postmoderní společnost má však i své „svaté“. Např. pohřeb princezny Diany ukázal, jaké množství lidí se ztotožnilo se svou „královou“. Podobné je to i s osobnostmi populární hudby. Zvlášť zřetelně lze tuto náboženskou touhu člověka pozorovat v nárůstu hnutí New-Age, tedy v oblasti esoteriky a různých východních kultů. K těm totiž stačí přidat trochu křesťanských příměsí a náboženská kaše dostává lákavé aroma nebezpečné i pro křesťany.

Všechny tyto trendy ve společnosti se nějak odrážejí v životě církve a bylo by náivní si myslet, že se nás to netýká. Již od svého vzniku je církev pod trvalým tlakem, vnějším i vnitřním. Pán Ježíš jí však zůstal věrný, chránil ji a obrácel zlé v dobré. Z pronásledovaných a mučených křesťanů učinil setbu dalších generací křesťanů. Otroci šířili evangelium tam, kde byli přinuceni pracovat, vojáci tam, kde se bojovalo, obchodníci tam, kde se otevíraly nové trhy. Vliv sektářů a bludářů se stal impulsem k vnitřnímu utvrzení církve, k povstávání nových učitelů a obhájců víry.

Postavme se tedy vlivům doby čelem a hledejme, jak jich využít ve prospěch evangelia. Nebojme se použít satelitů k evangelizaci, kinosálů k promítání filmu „Ježíš“, mobilů a internetu ke komunikaci s lidmi. Na

letní pobyt se nám letos přihlásilo nejvíce lidí skrze internet. Je to špatný pán, ale dobrý prostředek. Tak se můžeme na vše nové, co s sebou doba přináší, dívat ze dvou stran. Z jedné strany vidíme negativu, z druhé strany příležitost – hřívnu, se kterou mohu nakládat ve prospěch evangelia. Talenty dává Pán každému podle jeho schopnosti. Někomu tak, druhému onak. Nebude nás hodnotit podle množství svěřeného „majetku“, ale podle toho, zda jsme se ním „obchodovali“. Podnikáme s ním, nebo se jej snažíme zakopat? Ten, kdo se bojí „jít s kůží na trh“, ten odměněn nebude (Mt 24,14-30).

Jaromír Andrýsek

CO JE PRAVDA?

Tato otázka nebyla jen problémem židovského prokurátora Piláta, když soudí zcela nevinného Ježíše. Vstoupila do lidských dějin jako symbolická pro člověka, zaskočeného při osudovém rozhodování. Zněla skoro slavnostně, ale skrývala strach a neupřímnost. Měla ospravedlit ne-spravedlivý rozsudek a umílet zneapojeňné svědomí.

Ještě závažnější však jsou slova Ježíšova: „...proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě (J 18,37) ...Já jsem ta cesta, pravda i život (J 14,6) ...Poznáte pravdu a pravda vás učí svobodnými (J 8,32).“

Přemýšlejme znovu o tom, **co je pravda** v našich životních situacích. Pravda v obecném významu je neodmyslitelná věličina. Všechny obory lidské činnosti se snaží stavět na **prvdách**. Věda, umění, historie, kultura, politika, soudnictví, filozofie, náboženství atd. Také ve víru obyčejného života má každý člověk tu „svou pravdu“. Zpravidla příliš nepřemýší o zdroji, ze kterého tu svou pravdu čerpá. Stačí, že mu pro danou chvíli vyhovuje, řeší situaci – i když pravdu není. Zdá se, že se svět propadá do bezedné tůně pochybností, protože nechce vidět hranice mezi pravdou - polopravdou a lží. Touha po vládě pravdy a lásky

zůstává stále jen snem – utopií. Přitom je však člověk ochoten znova a znova věřit ráději lži, nežli pravdě. Proč? Pán Ježíš to říká velmi srozumitelně: „*Nebot' lidé milují více tmu nežli světlo, protože jejich skutky jsou zlé...*“ (J 3,19).

Nejinak je tomu v otázkách osobní víry a náboženského vyznání. Zúžime-li problém na stéru křesťanskou, existuje pouze jeden základ pro posouzení věci. Je jím Bible, Pismo svaté, Boží slovo. Bůh, Slovo, které je Bohem, Slovo, které se stalo tělem v Ježíši Kristu. Celé poselství Boží lidem vzešlo z inspirace Ducha svatého, tedy z Boha samého a je pro člověka závazné a ničím nezastupitelné. Tuto zásadu zastávají stoupenci většiny křesťanských vyznání, a přece existuje nepřeberné množství zavádějících, až falešných učení. Oprávněně se ptáme: **Co je biblická pravda, a co už biblická pravda není? Je vůbec spolehlivý způsob k rozlišení?**

Ano! – A je to opět Boží slovo. To názorně ukázal sám Pán Ježíš. Evangelium podle Lukáše 4,1-13 popisuje, jak satan pokoušel Pána Ježíše a jak Pán satana porazil. Čábel přichází s Písmem a je poražen opět slovy téhož Písma. Tu je velice poučná moudrost, která nám říká, jak je důležité znát dobře Boží slovo i v širších souvislostech a v souladu s duchem Písma.

Ke zkreslení biblické pravdy pobloudění nedochází jen u sektářů, ale také u upřímně věřících křesťanů. Ne vždycky poznáme včas, že biblické citáty jsou vytahovány ze souvislostí – dobových, věcných, dějových, časových, logických i rozumových. Tímto způsobem lze konstruovat „nové pohledy“, „nové směry“ atd., zkrátka „jiné evangelium“ a dát slovům Bible jiný smysl než byl úmysl autorů Písma.

To je osvědčená praxe dábela, lháře a otce lži. Jsou společenství, která pro tento svůj účel dokonce pořizují nové překlady Bible, v nichž některé texty, které by je usvědčovaly z jejich pochybného přístupu k pravdám Písma, jsou upraveny. Takové úpravy překladu z původního textu prostý

čtenář či posluchač hned nepozná. V tom je právě veliké nebezpečí **záměny pravdy za polopravdu** nebo dokonce lež.

Pán Ježíš dává ještě další radu, jak lze „lživé proroky“ poznat: „... podle ovoce jejich...“ (Mt 7,15-16). To znamená: podle způsobu jejich jednání, postojů ke sboru a ke světu, podle vztahu k penězům, hmotným výhodám a vůbec k hodnotám, které jsou zdůrazňovány Písmem sv., např. pokora, tichost, střízlivost, lásku k bratřím, úcta před starým, ocenění práce v díle. Páně, uznávání autority starších v církvi a mnoho dalších. Služebník Boží je služebník církve, nikoli jejím páhnu. Někteří tak zvaní „učitelé“, „proroci“, „kazatelé“, „apoštoli“, zakladatelé sborů“ nesplňují ani základní kritéria, Slovem Božím požadovaná, totiž kvalifikaci, která jedině opravňuje k plnění jakékoli úlohy ve sboru (1Tm 3,1-13; Tt 1,1-9).

Touha a nadšení pro práci v církvi je krásná a chvályhodná věc. K tomu však nestačí jen znalosti Bible a osobní touha. Správcovství v církvi není řemeslo, není zaměstnání. Někteří si v takové „funkci“ ani neuvědomují závažnost a zodpovědnost za své horlivé aktivity před lidmi a před Bohem. Matouci jsou „svědectví“ osobních pocitů, zkušeností (vidění, sny, hlas mluvící k jejich nitru, podivuhodná „osobní“ setkání s Ježíšem apod.), jimiž se až reklamními metodami hemží některé časopisy, že i „křesťanské“. Horší je, když takový způsob „zvěstování“ potlačuje slovo Písma. Mnohý posluchač odchází z křesťanského shromáždění nadšený nevšedním přiběhem, který byl barvitě i přesvědčivě vylíčen. Ale nezakusil moc Božího slova, Boží pravdy podle 2Pt 1,3, že „všecko, čeho je třeba k zbožnému životu, darovala nám jeho božská moc, když jsme poznali toho, který nás povolal vlastní slávou a mocnými činy.“

Slovo pravdy, Boží slovo, má moc vyučující, napomínající, varující, usvědčující, odpouštějící, trestající, ale také potěšující, ozářující cestu života a posilující naši naději, víru i lásku.

Písmo svaté nás informuje o tom, že od samého začátku existence Církve Kristovy byly základní pravdy Božího slova ohroženy „falešnými pravdami“. Apoštol Pavel napsal ve svém Listu Koloským, že je velmi těžké uhájit pravdu. Jak těžce bojoval v zájmu křesťanů v Kolosách a Laodikeji: „Rád bych, abyste věděli, jak těžký zápas tu podstupují pro vás, pro Laodikejské i proty, kteří mě ani osobně neznají... Ríkám to proto, aby vás nikdo neoklamal libivými řečimi“ (Ko 2,1-4).

Jak špatně to dopadio, se dozvídáme v Knize Zjevení. Varování apoštola Pavla nezapůsobilo. A tak „pravdě podobné“ (libivé) řeči v Laodikeji zvítězily nad apoštolským učením. Nejpozoruhodnější však je, že **opuštění pravdy apoštolského učení** se v tomto sboru nepovažovalo za „až tak nebezpečné.“ Naopak, žili v sebeuspokojení, že mají všecko, že jsou bohatí (jaké to asi byly dary?) a nic ani nikoho už nepotřebují!

Avšak Pán Církve posílí do Laodikejského sboru vzkaz, že tento tak úspěšný a velmi prosperující sbor je na tom nejhůře: „... nevíš, že jsi ubohý, bědný a nuzný, slepý a nahý“ (Zj 3,14-20). Varování Písma sv. však nemůže být přehlédnuto těmi, kteří s upřímným zájmem **zkoumají**, zda-li slovo, které se káže, je pravda.

Jiný příklad ohrožení zdravého života sboru a varování před lehkovážnou tolerancí uvádí list apoštola Pavla do Korintu: „Když někdo přijde a zvěstuje jiného Ježíše, než jsme my zvěstovali, nebo vám nabízí jiného ducha, než jste dostali, nebo jiné evangelium, než jste přijali, klidně to snášet!... nechci dát příležitost těm, kdo by se rádi chlubili, že si počínají jako my. Jsou to fašisté apoštolové, nepoctiví dělníci, přestojeni za apoštoly Kristovy. A není divu, vždyť sám satan se převléká za anděla světla; není tedy nic překvapujícího na tom, že se jeho služebníci převlékají za služebníky spravedlnosti...“ (2.K 11,4-8 a12-15).

Cílem bliže je druhý příchod Pána Ježíše, tím více zmatků v duchovní oblasti. Tou-

ha po „novém vylití Ducha svatého“ nemá v Bibli oprávnění, protože Duch svatý byl již Církvi dán, a to v době přesně určené (Sk 1,5). Jeho příchodem byla Církev založena a jeho moc je budována a připravována k setkání s Pánem Církve. Proto usilování o obnovení „znamení apoštolské doby“ – zázraky, mluvěni jazyky, uzdravování nebo vymítání démonů neodpovídá pravdám Písma svatého.

Modlitby se mají dit „v duchu a v pravdě!“ Nikde v Bibli nečteme, že se máme modlit k Duchu svatému, nebo vztývat Duchu svatého. Avšak opakován je psáno, že křesťan může působení Ducha svatého zabránit – tělesným smýšlením a jednáním, obcházením Božích rad, může Ducha svatého zarmucovat, uhašovat a dokonce se Duchu svatému protivit.

Církev Kristova má být orientována na druhý příchod Pána Ježíše, který je ohlašován četnými znameními, která se náplňují před zraky celého světa. Např. Boží jednání s Izraelem, soužení národů, jejich bezradnost v řešení nejlidstvějších problémů, přírodní katastrofy, zvláštní úkazy, neklid a stěnání věřících, očekávajících vykoupení svého těla (Ř 8,23), šíření evangelia po celém světě (Mt 24,14). Není však psáno, že celý svět bude „evangelizován“, ve smyslu „obrácen“, jak to slyšíme z některých misijních kruhů. To se dobré poslouchá a přáli bychom si to. Avšak v Písmu to tak psáno není!

Je s podivem, že tak mnohým křesťanům unikají znamení, která jsou předpovězena a ukazují na působení satana: „Ten zlý příde v moc satanové, bude konat kdejaký mocný čin, klamná znamení a zázraky a všechnou nepravostí ...“ (2Te 2,9n). „Duch výslově praví, že v posledních dobách někteří odpadnou od víry a přidrží se těch, kteří svádějí démonsckými naukami, jsou pokrytcí a lhaři... (1Tm 4,1n). Církev Kristova tedy směřuje k budoucnosti, vstříc Panu, nikoli zpět do doby apoštolské!

Velký vliv na mysl věřících mají osoby, které přinášejí „nové věci“. V náboženských

kruzích to jsou např. „nové formy zbožnosti“ – ne nepodobné starým rituálům, „nové důrazy biblického učení“ a také „nová zjevení“. Předkládají „důkazy“ o „nových“ projevech Ducha svatého vyprávěním svérázných a neuvěřitelných příhod, neobyčejné osobní zážitky, vidění, sny. Některí slyšeli hlas z mimozemských oblastí ... dokonce se jim zjevil Ježíš Kristus (v pokoji i v noci).

Není bez zajímavosti, že vůdci osobnosti těchto aktivit mívají také jisté „charisma“, které spolupůsobi s jejich učením. Jsou obratní v řeči, sebevědomí mají nadmíru, zato zkušenosť méně. Někteří z posluchačů jsou mimořádně vnímaví, duševně citliví až psychicky labilní. Ti takovým prorokům snadno podléhají. Není od věci v těchto souvislostech připomenout slovo Bible: „*Neboť příde doba, kdy lidé nesnesou zdravé učení, a podle svých choutek (vlastních žádostí) si seženou učitele, který by vyhověl jejich přání. Odvrátí sluch od pravdy a přikloní se k bájím!*“ (2Tm 4,3n).

Nepochybě žijeme v době, označované Bibli jako doba zlá a nebezpečná. Její charakteristika je popsána ve 2.Listu Timoteovi 3,1-5. Za daných okolnosti je poslání Křesťana nesnadné a bez Boží pomoci neuskutečnitelné. Avšak Boží slovo, Boží pravda a víra v Pána Ježíše jsou účinnou zbraní v „boji viry“ i v „boji o víru“. Mnohé z „nových“ duchovních proudů směřují jinam a to je velmi nebezpečné. Na první pohled se zdají být shodné (souběžné) s pravdou Písma, ale ve skutečnosti jsou vedle (mimo!).

Již z apoštolských zkušeností se dovídáme, jak veliké obavy měl Pavel v závěru své evangelizační činnosti. Oddíl ze Skutku 20,27-38 je pro naši současnou dobu velice aktuální. Proto se nedivíme tak neobyčejně „tvrdým slovům“ apoštola Pavla z Listu Galatským a vážným varováním apoštola Jana: „*Ale i kdybychom my nebo sám anděl z nebe přišel hlásat jiné evangelium než to, které jsme vám zvěstovali, budí proklet! Jak jsem právě řekl, a znova to opakuji: Jestliže vám někdo hlášá jiné evangelium*

než to, které jste přijali, budí proklet!“ (Ga 1,8n). „*Přijde-li někdo k vám a nepřináší toto učení, nepřijímejte ho do domu a nevítajte ho! Kdo ho vítá, má účast na jeho zlých skutečnostech!*“ (2J 10n).

Lež se nestane pravdou ani zázrakem!

† Ervin Kubalík

POBYTY PŘEŽITÍ

(současné formy misie)

Visíte na tenkém laně několik desítek metrů nad vodní hladinou, nad hladou se klene mostní oblouk a hluboko pod vám je malinká lodička, do které se musíte trefit. Běžte oraništěm, vláčte těžkou pneumatiku a před vám několik metrů žebříku na posed, na který se musíte se svým břemenem dostat. Plaňte se ve vedru do strmého svahu s láhví plnou vody, abyste zde postupně naplnili 50 litrový kanistr stojící na skalnatém výběžku nad přehradou. Mohl bych pokračovat dalším výčtem nejrozmanitějších a nejkurióznějších situací, od spaní ve štole, přes dlouhý noční pochod, slaňování z vysoké skály, střelu z luku až po závod pramic přes přehradu. To všechno jsou vzušujícími zážitky účastníků pobytů přežití.

Doufám, že se mi alespoň trochu podařilo navodit atmosféru pobytů, jimiž se snažíme zaujmout a následně oslovit mladou generaci. Aby se nám podařilo získat jejich pozornost, nabízíme jim vzrušující a netradiční zážitky, které je přitáhnou a nadchnou. Zaujmout dnešní mládež, otupělou vzušením z akčních filmů, z násilných počítačových her, či euforii z drog a alkoholu, není vůbec jednoduché. Mnozí nemají rodinné zážemí, neznají přirozenou autoritu, jsou citově chudí, mají zmrzačenou fantazii i představivost. Tito mladí lidé často nejsou sami schopni nic cílevědomě vytvářet nebo usměrnit svůj temperament. Někdy je nutné jim připravit silné emocionální prožitky, které je vytrhnu z nudné šedi stereotypního života a aktivně je vtáhnou do dění.

Umožnit jim prožít něco „akčního“, ba přímo adrenalinového, co je jim důvěrně známe z filmů a čím je přitáhneme.

Moje zkušenosť je taková, že klasické misijní pobity, které jsme dělali v první polovině 90. let, přestaly mladé lidi přitaňovat a oni na ně postupně přestali jezdit. Jsem přesvědčen, že ve své době výborně splnily svůj účel. Atmosféra doby se však mění, a my, kteří chceme svému okolí něco důležitého sdělit, jsme nuceni přemýšlet o změnách a reagovat na trendy moderní doby. Musíme měnit, ne obsah evangelia o Ježíši Kristu, ale způsob jeho předání. Máme zkušenosť, že mnozí z těchto mladých lidí teprve tehdy, když se mohou kontrolovaně vyřádit, jsou schopni naslouchat. Snažíme se citlivě reagovat na změnu myšlení dnešního dospívajícího člověka, který nechce být k ničemu tlačen a nucen. Jakýkoliv nátlak v něm budi opozici a vzpouru. Proto volíme jiný způsob, abychom mladé lidi neodradili dříve než přijedou. Nejprve jim nabídnete kamarádství, ukážeme jim, že nám stojí za to pro ně něco pěkného připravit, pak teprve můžeme začít hlouběji komunikovat.

Do dneška jsme uspořádali čtyři takové pobity. První z nich se uskutečnil ve Žďanicích a nazvali jsme ho „Po stopách Jacka Londona“, druhý v Cholině na Slopech – „Severní Korea“ a třetí na Karlštejně – „Pochod smrti“. Každý pobyt má své libreto, dějovou stránku, která se vztahuje k určité historické události, do níž jsou všechny hry zakomponovány. Celý pobyt je tematicky k témtoto události zaměřen, povídáme si o reálních této doby, připadně čteme knihu, která se k nim vztahuje. Záměrně volíme téma, která jsou časově blízká, nějakým způsobem ovlivňují dnešní dobu, případně vedou k přemýšlení o kvalitě života. Jedno z nich – „Pochod smrti“ vám představím blíže.

Děj se odehrával v Čechách počátkem 50. let 20. století, kdy komunisté zavírali politicky nespolehlivé občany a křesťany do pracovních táborů. Účastníci představovali

nové vězně, kteří jsou odsouzeni na základě falešných obvinění a nyní jsou převáženi do uranových dolů na nucené práce. Každý z účastníků se podle svého vlastního rozhodnutí zařadil do jedné ze dvou kategorií, buď odsouzeného za politický odpor nebo pro svoji víru. Účastníci si mohli na vlastní kůži prožít dlouhý noční pochod, kdy dostali jen trochu jídla. Následovalo spaní ve štole, kdy venku bylo jen pár stupňů nad nulou. Pracovali pod přísnými bachaři v kamenolomech. Do toho vstupovala atmosféra podezírání a nejistoty, protože mezi vězni byl jeden donašeč, který měl zjistit a vypravit podrobnosti o plánovaném útěku vězňů za hranice. Vyrcholením celého dvoudenního programu byla realizace tohoto útěku za použití paintballových pistolí, což byla veliká atrakce pro všechny účastníky.

Celou dobu jsme o přestávkách četli úryvky z knih autentických vzpomínek Josefa Korbelá, křesťana, který v této době byl takto vězněn. Tímto způsobem byli účastníci seznámeni nejen s dobou, ale také s postoji křesťanů, kteří tyto události prožili. Jsou vedeni k přemýšlení o smyslu a kvalitě svého života, o svém postoji k hodnotám a k utrpení. Někteří si poprvé v životě při náročném fyzickém programu sáhli na dno svých sil, a mohli alespoň trochu prožít pocity tehdejších lidí.

Neomezujeme se však pouze na jeden typ pobytu. Vedle sportovních akcí jsme zkoušeli i „hudební experiment“. Přihlásili se k němu lidé, kteří sami aktivně hrají na nějaký hudební nástroj nebo mají alespoň rádi

hudbu. Tento spíše rekreační pobyt už totík neoslovil onu sportovně laděnou skupinu našich přátel. Jeho výhodou však bylo, že jsme měli více času jeden na druhého. Hodně jsme společně zpívali, hráli či povídali si. Rozprava o filozofii účastníků zajímala a rozpravidla se bohatá diskuse, která odhalila vnitřní hlad po opravdovosti i zápas o řešení důležitých otázek lidského života a jeho orientace. Diskuse ukázala, že mladí lidé jsou ochotni aktivně přemýšlet, pokud někdo nastaví uši jejich názorům a diskutuje s nimi.

Protože minimálně polovina účastníků pobytu byli křesťané, napadlo nás, že bychom mohli udělat společnou Večeř Páně. Využili jsme otevřenosť našich setkání a dali jsme této slavnosti historický ráz. Poléhali jsme si na deky do kruhu na zem, doprostřed jsme dali chlebové nekvašené placky a vinný mošt. Pak jsme společně povidali, zpívali, jedli a pili. Tato neformální atmosféra umožnila rozhovory o jedinečném díle Ježíše Krista, kterým všichni ochotně naslouchali. Také nám přijela zahrát skupina PTH. Po besedě s členy kapely měli účastníci možnost vyzkoušet jejich aparaturu a nástroje. Nezapomenutelnou byla i atmosféra společného večera, kdy jsme při poslechu hudby opékali špekáčky v krku. Lidé byli tak zaujati a nadšeni, že snad každý účastník se zapojil do večerní soutěže se svým vlastním uměleckým vystoupením. Mnozí zpívali, recitovali básně, hráli divadlo, a tak vyjadřovali své osobní prožitky. Sdíleli se s tím, co je v životě oslovuje, naplňuje nebo trápí. V atmosféře přijetí a pochopení byli ochotni vyjít ze své ochranné pasivity a dát nahlédnout do svého nitra. A to již stojí za tu námahu, nemyslíte?

Stanislav Zelený

Bližší informace a případnou inspiraci (ukázky z kroniky nebo videokazetu) si můžete vyžádat u autora článku na e-mailové adresu: standa.zeleny@iol.cz nebo Na Mařovance 6/724, Praha 6 – Střešovice, 169 00.

TROJÍ NEBEZPEČÍ MATERIALISMU

Za materialistu není nutné považovat pouze toho, kdo vyznává filozofii tzv. vědeckého materialismu; tedy směru, který klade na první místo hmotu. Materialistou může být každý, kdo lze na majetek, je jím svázaný, majetek hromadí, či jej nejrůznějšími způsoby, ať poctivými nebo nepoctivými, rozmnožuje. Z tohoto pohledu pak materialismus není jen programově zvolenou životní filozofií, ale spíše životním stylem mnoha lidí praktikujících svou závislost na hmotných statcích, aniž by měli ponětí o ideovém základu, z kterého filozofie materialismu vychází. Tento životní postoj v sobě skrývá řadu úskalí, která se nevyhýbají ani křesťanům. Nebezpečí, které nám denně hrozí, může být latentní, protože si ho dlouho nemusíme uvědomovat. Zastavme se alespoň u třech nebezpečí, která nám mohou hrozit.

Ztráta sociálního cítění. Bohatství zatemňuje zrak natolik, že nejsme schopni vnímat potřeby těch kolem nás, kteří se v nadbytku právě netopí. Bohatý člověk je obvykle necitlivý k potřebám chudých. Tady platí staré české příslušní, že „syty hladovému nevří“. To potvrzuje příběh o bohatci a Lazarovi (L 16,19-31). Denně skvostně hodujícího boháče nezajímá osud žebráka, nemocného bezdomovce Lazara, který ležel u jeho vrat. A stejně hluchý k potřebám Davida a jeho bojovníků byl i Nábal (1S 25). Ten, když hrubým způsobem odbral Davidový služebníky, uspořádal pro sebe královské hody (v. 36). Majetek způsobuje ztrátu nebo alespoň poruchu empatie - to je umění včítit se do pocitů a potřeb svého bližního.

Ztráta smyslu pro realitu. V podobenství Pána Ježíše o bohatém člověku, kterému se hojně urodilo (L 12,16-21), je vykreslen obraz typicky materialisticky obezřetně uvažujícího muže. Jak jinak by měl jednat, když nemá kde skladovat svou nadúrodu. Jeho jediný logický závěr zní: Zbořit staré sýpky a na jejich místě postavit

nové s většími skladovacími prostory! Dokonale promyšlený plán jen s jednou malou chybou: Tento muž zapomněl na to, že lidský život je konečný. Taková je realita. Vše živé jednou zemře. Bohatství zatemňuje mysl tak, že lidé budou zapomínat nebo odmitat myslet na smrt, kterou končí pozemský život. Věčnost je příliš vzdálená, než abyhom se jí zabývali nebo se na ni dokonce připravovali. Materiální bohatství pak zakrývá pohled na tuto nezvratitelnou skutečnost.

Ztráta životní orientace. Hmotné bohatství svazuje. Tim jako by už byl předurčen životní směr, kterým se bude ubírat majetný člověk. Bohatý mládenec, který toužil dosáhnout věčného života, odchází zarmoucený od Pána Ježíše, když slyší, že by se měl vzdát svého statku ve prospěch chudých (Mt 19,16-22). Sepětí s majetkem se tak stává břemenem, žezeznou kouli u nohy, která brání vykročit správným směrem. Upřednostňování materiálních hodnot pak může být brzdou, která v lepším případě způsobí duchovní útlum s následným zpomalením či zastavením duchovního růstu, v tom horším pak úplné vykolejení a ztrátu životní orientace.

Josef Hudousek

O GLOBALIZACI

Globalizace je nový pojem, který vznikl v naší moderní době. Každý občan našeho státu si jistě dokáže představit, co se za ním skrývá. Jde o nový světový řád. Měníme zákony, protože se musíme přizpůsobit legislativě Evropské unie. Nedávno proběhlo sčítání lidu, které mnozí přijímali s obavami. Budujeme rozsáhlé informační systémy, pomocí kterých je každý člověk lehce identifikovatelný. Díky moderní počítačové technice se bude o každém vědět všechno. Nejen to, kde bydlíme, jaci jsme, ale i to, co všechno máme. Nemusí uplynout ani moc času a budeme postaveni před skutečností, že si máme nechat implantovat podkožní čipy, které urychlí bez-

hotovostní platby v obchodech a bankách i veškerý úřední styk nebo pohyb na hranicích. Ve velkých městech již existují velké hypermarkety na potraviny, nábytek, zahradní techniku, ale i oblečení a ostatní zboží. Malé obchody zanikají, protože nemohou konkurovat. U nás v Ostravě už máme nejméně deset takových marketů a stovky menších obchodů za poslední léta zanikly.

Nechtěl bych to dál rozebírat, ale tento příklad působení velkých nadnárodních společností dokumentuje, že vize celosvětové provázanosti nejen v obchodní, ale i v kulturní a politické oblasti je velmi reálná. Odsud je to již jen krok k totalitní světovládě. Proto se lidé bouří. V září minulého roku zasedali v Praze zástupci největších bank a lidé, kteří ovládají finanční svět. Deset tisíc policistů muselo chránit jejich bezpečnost a majetek pražských ulic před těmi, kdo přišli demonstrovat proti globalizaci.

Jak se k tomu máme jako křesťané stavět? Pán Ježíš řekl, že jsme sice na světě, ale nejsme ze světa. To znamená, že v těle společnosti s ostatními lidmi kolem nás trpíme, ale duchem patříme do jiné - nebeské vlasti, kde je nás budoucí domov a věčné přebývání. Proto se smíme na globalizaci divat z té výši, Boží perspektivy. Vždyť to, co se děje ve světě, je prorockými slovy zakotveno v Bibli. Kolikrát Pán Bůh řekl skrze proroky, abychom se dívali na to, co se děje v národech kolem. Není to náhoda, vše zapadá do Božích plánů. Dějinami lidstva se totiž táhnou dvě linie: linie křesťanská a linie antikřesťanská. A když v Knize Zjevení 13. kapitole čteme o šelmě, jež bude všechny bez rozdílu nutit k přijetí cejchu, bez něhož nebude možno ani kupovat ani prodávat, pak je pochopitelná i obava z globalizace. Ta totiž nezahrnuje jen oblast hospodářskou, ale i politickou a náboženskou. Antikřesťanova linie charakterizovaná oním záhadným číslem 666 však nedosáhne dokonalosti. Plnost je jen v Kristu. Dábelská trojice (Zj 13) bude ve své snaze dosáhnout Boží dokonalosti (777) vždy nedostatečná, vždy o krok pozadu.

Jakousi snahu po globalizaci můžeme vysledovat již v Knize Genesis, kde je v 11. kapitole popsána situace na zemi po potopě. Lidé nechtěli uposlechnout Boží příkaz, aby se rozptýlili a naplnili zemi. Napak, vystavěli si centrum v Babylóně. Rozuměli si, protože mluvili jednou řečí. Nakonec se rozhodli postavit vysokou věž, která by sahala až do nebe. Jméno Babel, které dali svému městu, znamená v hebrejském „boží brána“. A přesto je právě v Babylóně počátek nejhorších zvráceností lidstva, v prvé řadě okultismu. Ve Zjevení Jana se nám odkrývá tajemství novodobého Babylónu. To, že Saddám Husajn obnovil část starověkého Babylóna, je příznačným symbolem toho, co nastává v celosvětovém měřítku. Okultismus, satanská náboženství, New Age a co všechno bychom ještě mohli vyjmenovat, to přináší tato doba na konci věku, než Pán Bůh zaháne soudem jako kdysi v Babylóně.

Ve Zjevení Jana se hovoří také o šelmě - vládnoucím totalitním systému, který tu byl a který se má znova objevit. Co to bylo za světový systém, který tu už byl? Danielovo proroctví (7.kap.) o tom mluví. Ono čtvrté veliké zvíře je obrazem antikřesťanské říše, která nese rysy Římské říše. Lidé se v ní mohli pohybovat od Španělska až po Sýrii a všude se domluvili. Vojenská moc římských legií zajíšťovala Pax Romana - římský mír na území celého impéria. A tento sen o obnovené římské říši se v naší době naplní. Danielovo proroctví odkrývá tajemství, že tažo říše bude vytvořena v poslední generaci před příchodem Mesiáše na tuči zem. Když se v myšlenkách vrátíme k minulému století, vidíme rozpad východního politického bloku, sjednocení Německa, vznik Evropské unie, sjednocení islámských států i vznik státu Izrael. S napětím pozorujeme to, co se děje v Izraeli a kolem něj, ale i ony globalizační tendenze. Kolik úsilí je věnováno tomu, aby všichni lidé ovládli jeden či dva jazyky, kterými by se v rámci bývalé římské říše domluvili. Kolik úsilí je věnováno otázce míru

a bezpečnosti. Z Písma víme, že až národy budou říkat: „Je pokoj, nic nehoří, tu je náhle přepadne zhoubá“ (1Te 5,3).

Musim se zmínit ještě o třetí oblasti, která se nás zvlášť dotýká, a to je náboženství. Apoštolu Janovi bylo na ostrově Patmos zjeveno, že v posledních časech bude na zemi kromě pravé nevěsty Beránkovy - církve také falešná církev, nevěrná Bohu, a proto nazvaná velkou smilnicí, matkou smilnic a ohavností země. Je to výzva pro nás, abychom nepodlehli snahám po církevní jednotě na úkor věrnosti Bohu a Jeho slovu na základě pochybných teologických kompromisů. Přestaňme učit, že Ježíš Kristus je jedinou cestou k Bohu, přestaňme svědčit o očišťující moci krve Ježíše Krista, přestaňme klást důraz na Bibli jako zdroj zvláštního Božího zjevení a křesťanství může vytvořit jednotu s ostatními světovými náboženstvími tak, jak se o to snaží jisté kruhy ekumenického hnutí. Při takovémto spojení dochází k odpadnutí od víry, ke kačírství a rostoucímu modlárství, jak o tom hovoří Písmo.

Nuže tedy, globalizace se dotýká i znovuzrozených lidí, protože s sebou nese jistá nebezpečí pro duchovní život. Jedním z nich je nebezpečí formální zbožnosti bez skutečné moci od Boha, která se viditelně projevuje v životě Božích dětí, učedníků Pána Ježíše. Nedovolme, aby se do společenství věřících lidí vkrádal duch tolerance k učení, které není v souladu s Písmem. Jsme nabádáni k bdělosti, jak o tom piše apoštol Pavel: „Buďme střízliví, oblecme si víru a lásku jako pancíř a naději na spasení jako příbhu“ (1Te 5,8), abychom žili s naším Pánem a Spasitelem, Ježíšem Kristem.

Ján Ostrolucký

FENOMÉN SOUTH PARK

Před nějakým časem dorazil také do kina našeho pohraničního města film South Park, který jako seriál nějaký čas běží na Nové. Jinými slovy: South Park

běží všude, kde je v provozu kino. Oč jede?

Jedná se o americký animovaný film určený dospělým (jeho tvůrcem je Trey Parker), který byl původně zamýšlen jako výraz protestu jedné subkultury proti životnímu stylu dominantní společnosti. Hrdiny filmu je skupina několika dětí, které pod vlivem estrádní stupidní show dvou panáků Terrence a Philipa začnou mluvit extrémně sprostě. A protože Terrence a Philip jsou Kanadáné, vypukne válka mezi USA a Kanadou. Ve filmu jsou zbořena všechna tabu: zcela otevřeně se zde pojednává o americké xenofobii a rasismu (ve válce proti Kanadě jsou černoši nasazeni jako živé štíty do první linie), vystupuje zde satan, jehož citlivá duše neustále touží po nebi, zatímco on sám je neustále obtěžován vládyckým a smilným Saddámem Husajnem. Ve filmu je řešena otázka sexuální současné americké společnosti, ale také např. problém padajících Windows 98 (a to naprostě radikálně zastílením Billa Gatese). Je zde také spousta sprostých slov a rouhání Bohu. Proč se tedy takovým výtorem vůbec zabývat? Protože z filmu se stal fenomén, který dobývá svět. Na trhu se objevilo několik soundtracků z filmu, několik počítačových her, s postavičkami z filmu se setkáváme na tričkách a pod. Čím South Park tolík oslovil?

Marek Přeničný v Respektu napsal: „Cartman a spol. jsou vlastně malé zrůdy, zrůdné dětské ikony neuráz postindustriální společnosti. Jsou obrazem konzumně uvažujícího, pasivního a neomalého člověka, který vidí jen sám sebe, a dávají nám najevo, že pokud jsou zrůdné, tak jenom proto, že je takovými někdo jiný udělal.“

Na South park chodí především mladí lidé, oběti a současně produkty oné postindustriální společnosti. Sami pasivní, nemužní, pachtící se po rozkoši, s níž si pak nevědi rády. Ve filmu nalézájí humor, zíhčení všeho velkého, posvátného a nedotknutelného (vedle Boha je to i auto-

rita prezidenta, rodiče, škola...). Búh je zde jako někdo nudný, zaťímcu satan je romantik, snílek a málem spasiteľ sveta. Vlastním výkupitelem ľudstva je však jeden z dětských hrdinů, ten nejposlednejší Kenn McCormick, ktorý v seriálu umírá v každém díle. Jednou zhynie kulkou nepříteli či příteli, podruhé mu spadne na hlavu sovětský MIR, v samotném filmu nešťastnou náhodou uhori. Happy end v podobě smysluplné oběti někoho, kdo je ještě nepatrnejší než on, diváka docela uspokojí.

Myslím, že nemá cenu se nad filmem rozčilovat či pohoršovať. Má ale cenu se na něj podívat a uvědomit si, jak současnou společnost velké množství mladých lidí vnímá. Jak vnímá církev a samotné křesťany. A pokud věříme tomu, že Bůh chce spasit i ty, kdo chodi na South Park do kina nebo se na něj divají v televizi, měli bychom sumdat všechny posvátné masky našeho mnohdy tak pokryteckého náboženství a dokonce i za cenu nějakého hrubého slova či delších vlasů jít s Kristem tam, kam od nás odešel; mezi celníky, prostitutky, kuřáky marihuany či chlapcy v hospodě. South Park nám totiž říká, že takový bůh, kterého často ve svých poštmourných a zbožňených cirkevních partách hlášáme, současně mladé lidi upřímně nezajímá, či je dokonce zcela odpuzuje. A já se jím ani nedivím.

Petr Vaďura

ROZPAD HODNÔT

Ale to vedz, že v posledných dňoch na stanú nebezpečné časy. Lebo to budú ľudia, ktorí budú milovať peniaze, chlubivi, pyšni, rúhavi, rodičom neposlušní, nevdační, bohaprázdní, bez lásky, nesmierliví, pomluvační, nezdržanliví, divokí, nemilujúci dobrého, zradní, náhli, nadutí, viacej milujúci rozkoše ako milujúci Boha, ktorí majú tvarnosť pobožnosti, ktorí však jej moc zapreli.” 2Tm 3,1-5

Cesta, po ktorej ideme, speje k poslednému dňom ľudstva a bude stále kamenitej-

šia. Bezbožnosť sa rozmáha a tým bude stúpať odpor proti opravdovým vyznavačom Boha. Ak budeme ako kresťania veriť v Pána Ježiša Krista nielen svojimi ústami, ale aj svojím srdcom a naše činy budú svedectvom o Božej láske, budú na nás pozerať ako na cudzích a sektařov. Rozpad hodnot v relativizme má svoje dôsledky. Väčšina dnešnej spoločnosti neverí, že sa dá opravdové dobro odlišiť od zla, že môžeme odeliť správne od nesprávneho. Pravda je pre mnohých subjektívna a závislá od danej situácie. Či je niečo správne, alebo nesprávne, morálne, alebo nemorálne, je vraj individuálna záležitosť a každá kultura má o tom svoje predstavy.

V jednej nemeckej nemocnici sa dve zdravotné sestry – kresťanky spolu s pacientom modlili za jeho uzdravenie. Keď sa o tom dozvedelo vedenie nemocnice, vyhrožovali sestrám výpovedou, lebo vraj modlitbami ohrozovali terapiu pacienta. Primár vyhlásil, že v tejto nemocnici Božia láska nemá čo hľadať. Čo to je za svet, kde modlitba k živému Bohu je pohoršením, či prekážkou. Došlo tu k rozpadu kresťanských hodnôt a nesie to svoje dôsledky. Pravda sa stala subjektívna a závislá od danej situácie.

V istej rodine otec vyčíta svojej dcere Aničke nemanželský vzťah s chlapcom. To, čo si vykonala, je špinavé, je to svetské, to nie je v poriadku. Anička brániac sa hovorí: „Čo je na tom zlé? Ja mám predsa toho chlapca veľmi rada.“ „Anička, my sme ťa predsa tak nevychovávali. Opakujem, to, čo si vykonala, je veľmi zlé a hriešne,“ odpovedal otec. „Otecko, ty si myslíš, že je to zlé a hriešne, ale ja si tak nemyšlim. Som dospelá a mám nárok na vlastný názor,“ poznámenia Anička. A tak sa vzájomné názory vymieňajú do nékonečna.

Milí čitateľa, také a podobné diskusie prebiehajú skoro vo všetkých rodinách. Nemyslím, že by sa týkali iba problémov sexuality, ale všetkých možných oblastí života. Aby sme pri našich subjektívnych názoroch na istú vec poznali, čo je správne a

čo nie, potrebujeme absolútne meradlo a tým je PRAVDA Božieho slova. Meradlo nemá byť ovplyvniteľné. Dajme si otázku: „Aké sú moje meradlá k PRAVDE, a aký je môj vzťah k Bohu a k jeho Synovi Pánovi Ježišovi a napokon k Božiemu slovu?“

Pán Ježiš pred svojou smrťou Pilátovi povedal: „Ja som sa preto narodil a nato som prišiel na svet, aby som vydal svedectvo pravde. Každý, kto je z pravdy, čuje môj hlas“ (J 19,37n). Vo svojej modlitbe k Otcovi sa Pán Ježiš modlil: „Otče, posváť ich vo svojej pravde. Tvoje slovo je pravda.“ Keby naša Anička a iní v živote nepresadzovali svoje názory, ale v Božom slove hľadali pravdu, boli by uchránení od hriechu a mnohých sklamanií. Božie slovo vyučuje a dáva človeku rady pre jeho praktický život. Ono je svetlom na našej ceste. Dôverujme mu a zasväčujme svoje životy Bohu.

Ján Kuzmík

ESOTERIKA & NEW AGE

O jarním úklidu pro tělesnou energii

Esoterika a New Age: dva pojmy, ktoré se zdají být veľmi moderní, preto však většina lidí neví, co se za nimi vlastně skrývá. Dnes je všude spousta esoterické literatury, jsou esoterické mše, esoterické skupiny a přece ne každý, kdo se tím zaměstnává, je označován jako esoterik.

Co se vlastně skrývá za pojmem esoterika a co s tím má společného New Age - Nový vek? Oč vlastně v tom posledním jde? Mnozí kresťané vědí, že oba tyto „směry“ nejsou to pravé, ale jen zřídka to dovedou také skutečně zdůvodnit. Tento článok by měl být malým příspěvkem k ozřejmění. Osvětí souhrnně problematiku a uvede do témat. Dovíte se něco o práci se sny, o Feng Shui a Qi Gong. Vedle toho bude zřejmý rozdíl vůči evangeliu o Ježiši Kristu.

Esoterika

Začneme s pojmem „esoterika“

Zážnam ve velkém Brockhausově lexikonu zní: „V nové době byl pojem „esoterika“ přenesen na tajná učení, která ve svém obsahu a ve svém rozšíření měla být přístupná jen určitému okruhu osob. Esoterická literatura spojuje většinou rozdílné prvky z astrologie, okultismu a náboženství“. Řecké slovo „esoterikos“ se dá interpretovat jako „vnitřní“.

Již při tomto vyložení pojmu je zřejmé, že esoterika má dva charakteristické rysy. Za prvé jsou jí označeny názory a praktiky, které se pokouší o prožívání a respektování vnitřní, skryté struktury skutečnosti jako celku. Přitom je jedno, jaké praktiky či světové názory, jaký guru nebo mistr vede k vytouženému cíli, hlavní je dospět k cíli. Ten je pak nazýván kosmem, energií, vnitřní silou, pokojem, láskou nebo také asijskými pojmy, vždy se však myslí totéž.

To další, co je z významu slov „tajná učení“ zřejmé, je ta skutečnost, že jde o ohrazený kruh zasvěcených a osvícených, kteří podle zájmu (a také podle peněženky) umožňují druhým, aby pronikli do jejich umění.

Často je nutné absolvovat obsáhlé úvody a kurzy. Přispět může i esoterická literatura, ale o té se i sami esoterici vyjadřují, že je v větší části jen snůškou šarlatánství. Mnohé je však pouze prostředkem k získávání peněz a nemá žádné náboženské poslání.

Různými praktikami a náboženskými názory esoteriky se má dosáhnout kontaktu nebo komunikace s nadpřirozenými silami, mocnostmi, duchovními bytostmi a sférami, aby bylo možno celým spektrem zkušeností probádat a poznat vnitřní souvislosti všech věcí, resp. za všemi formami projevů ležící Universum. Posléze zde bude filosoficky vzdělanému čtenáři jasné, jaké staré filosofické a mytické vztaznosti esoterika obsahuje. Esoterika se také uvádí často jedním dechem spolu s okultismem nebo se považuje dokonce za synonymně přibuz-

né. Okultismus (z lat. *Occultus* = ukrytý) označuje však spíše praktickou stránku esoteriky.

K velké popularitě esoteriky nepřispěly pouze až později osvětované hnutí New Age a scéna alternativní terapie, ale i nechut' k moderní vědě a technice, jakož i k tradičním náboženstvím. U těch nalézají esoterické proudy stále znovu dostatek záhytných bodů k navázání kontaktů, aby lidem nabízeli to, co zdánlivě anebo reálně postrádají.

Dějiny a současnost esoteriky

Začátky esoterické orientace leží v daleké minulosti západní duchovní a náboženské historie. Byly a jsou v germánských a asijských mýtech, v mysterických náboženstvích, v gnosi, v alchymii, ve Fraternitas Rosae Cruzis (viz dále) až k dnešnímu modernímu spiritismu. Esoterika Západu má svůj vlastní původ v tzv. hermetických spisech, proto se také přiležitostně označuje také jako hermetika či hermetismus. Toto označení sahá až do prvních století po Kristu. Nejdůležitější literární plody tehdejšího hermetismu jsou egyptské teologické učebnice, které se označují všeobecně jako Corpus Hermeticum (dilo o Hermovi Tresme-gistovi).

Dnešní představa má ještě více vrstev, a proto ji zde ani nelze souhrnně popsat. Porovnáme-li jen záznamy na libovolné internetové stránce, zjistíme, že jednotná esoterika vlastně vůbec neexistuje. Můžeme hovořit pouze o proudech, ale i tak zůstane jen při pokusu.

Na takových esoterických stránkách najdeme na Internetu např. tyto nabídky: práce se sny, zacházení s virgulí (proutkem), s kyvadlem, Feng Šui pro domácí zvířata, úvod do akupunktury, reinkarnace, Qi Gong s dětmi, souhrnná jóga, jarní úklid pro energii těla, tibetské zpěvy k meditaci a holotropní práce s dechem. V oblasti astrologie nás zvou k tomu, abychom poznali rozdíl mezi vědomostmi a moudrostí v astrologii. V oddělení magie a mystiky se

návštěvníci učí tajemství indiánské medicíny, o alchymii středověku a právě tak o písni bohyně měsíce. Ani na těchto internetových stránkách **neexistuje definice, co to esoterika je**. Najdete jen reklamu na kurzy, semináře, literaturu atd. Zprávy se točí výhradně okolo celkového zdraví, spirituality, magie, mystiky a astrologie. Občas jsme zváni k poznání starých pohanských kultů. Vedle toho nabízejí jednotliví učitelé či guruové své služby. Mnohé z těchto nabídek či prezentací jsou pseudovědecké. I když některé prezentace vedou spíš k úsměvu, musíme přece jen počet návštěvníků asi kolem 50.000 na jedné jediné stránce brát velmi vážně. Ta mluví jednoznačně o velkém poptávce po takových spirituálních projevech. Proto můžeme s jistotou už několik let hovořit o esoterické vlně, neřík-li o náboženské vlně. Tuto je třeba hodnotit jako protest proti chápání skutečnosti bez tajemství dnešní doby a kromě toho ukazuje nedostatek křesťanského duchovního života.

Bůh křesťanů je považován v „křesťanském“ západním světě za známého a zdá se, že v něm není nic tajemného. Náboženské „neznámo“ z dávno zapomenutých dob tálne stále více lidí do svých okovů. Příkladem toho je kult Mitry, který se dá najít rovněž na internetu pod tímto názvem, a který zaslibuje pokoj.

To podstatné

I když se esoterické chápání světa a člověka často prezentuje nejrůznějšími způsoby, někdy tajně, někdy veřejně, přesto lze v každém z těchto směrů vypozorovat určité charakteristické rysy:

1. Zejména v astrologii, ale i ve většině jiných proudů nalézáme religionistický princip obdoby: „Jak nahoře, tak dole a naopak.“ To znamená, že ovlivnění malého světa (mikrokosmu) lidmi ználymi věci je zároveň ovlivněn nadpřirozený velký svět (makrokosmos). A tak lidé věří tomu, že mohou mít vliv na svou

budoucnost tím, že se zřeknou některých věcí, anebo že se pokusí určitým jednáním přiznivě si naklonit kosmické mocnosti.

2. Charakteristické je také pocitové pozorování světa. Zaměřuje se na jednotu esoterika s Universem a na plnost v něm. Přitom se neustále pohybuje v poli napětí mezi duchem a materií (toto rozdělení existuje nejpozději od filosofa Platóna; 427-347 př.Kr.). Jeho úsili o poznání se přitom zaměřuje vždy na onu nemateriální stránku světa.
3. S tím je spojena představa o astrálním těle člověka. To je chápáno jako organismus z jemných látek, který má charakter energetického pláště a který tělo z hrubých látek obklopuje jako aura. Proto také jarní úklid pro tělo energie.
4. Učení o putování duše člověka a o sférách vývoje člověka na onom světě tvoří poslední podstatný charakteristický znak.

Nejpozději při posledním bodu je zřejmé, jak velký vliv (asi od 19. stol.) měla a mají na esoteriku východní náboženství, zvlášť tantrický budhismus. Tyto vlivy jsou jen interpretovány západním stylem. Z kruhu utrpení se stala spirála evoluce, přičemž se dosáhne větší dokonalosti a rozšíření vědomí člověka nesčíslnými reinkarnacemi.

Theosofie a antroposofie

Po těmito pojmy se skrývají dvě náboženské společnosti západního ražení. Na jedné straně je tu theosofická a na druhé antroposofická společnost. Obě se vyznačují systémy tajných učení, které jsou skutečně přístupné jen málo lidem. A i když jsou počty členů spíše nepatrné, tak mají přesto jejich praktiky, produkty či výchovný styl silný vliv na celou naši společnost.

Můžeme říct, že esotericko-gnostickými systémy se zaměstnávají spíše vzdělanci nebo intelektuální umělci, zatímco spotřební esoterika proniká do celé šíře společnosti.

Esoterika a křesťané

Současné esoterické proudy jsou modifikacemi pohanských náboženství, se kterými musela Kristova církev v průběhu dějin neustále bojovat. Přesto si však jako křesťané musíme klást otázku, jak oslovit člověka, který žije buď praktickou esoteriku anebo se dokonce zabývá tajnými učeniami.

V první řadě se musíme kriticky vypořádat s vlastní tématikou, případně i s jednotlivými uskupeními. Velmi brzy zpozorujeme, že k tomu patří také kritická seberreflexe, která se ptá po zapomenutých tématech ve vlastní interpretaci víry. Patří k tomu např. nauka o stvoření a víra ve Stvořitele, dějiny spásy, učení o andělech a démonech atd. Rozdíl mezi Stvořitelem a jeho stvořením je proto tak důležitý, neboť je také důležitým rozpoznávacím znakem mezi křesťanstvím a esoterikou. Obecně platí, že všechny esoterické systémy a praktiky mají tendenci člověka zbožšťovat. Proto esotericko-gnostické názory většinou způsobují odvrácení od Boha Bible. Esoterik zase začne klopýtat už na prvních stranách Knihy Genesis při zprávě o stvoření anebo u prvního z deseti příkázání, nejpozději však u dvojpříkázání Pána Ježíše v Mt 22,37-40.

Na druhé straně jde esoterice zcela zjavně o uznání tajuplných sil a mocnosti, což často vede k ničivým závislostem a vymázaní osobnosti jednotlivce.

Naproti tomu křesťanská víra vyzvedává osobnost Boha a člověka a je zásadně zaměřena na kroužek zasvěcenců, nýbrž jejím posláním je jednoznačně zvěstování evangelia celému světu. Evangelium není tajné, ale je přístupné každému. Otázka pouze je: Zvěstují je a žijí je křesťané v celé jeho hloubce a šířce?

Michael Bartsch přeložil Tomáš Pala
(Pokračování v příštím čísle)

Literatura:

1 - Brockhaus-Enzyklopädie: ve 24 Sv.-19., zcela přeprac. vydání, Sv. 6, Mannheim; 1988, str. 584.

2 - viz Offene Türen č. 2/1999; 3/2000

ROZHOVORY

KLUBOVÉ VEČERY

Na začátku dubna jsem společně s mými dětmi, neteřemi a synovcem, navštívili sbor v Havířově, který připravil zajímavou dětskou akci s názvem: „Dobývání hradu“. Věděl jsem, že místem konání je sborový dům ve městě, které hrad

a přivítání králem procházely dvanácti stanovišti, na nichž projevovaly své rytiřské ctnosti. Na každém ze stanovišť dostaly část tajenky, kterou už teď mohu prozradit: Král králů. Umístění rozhodoval čas, ale zvitězili všichni, kdo se zúčastnili. Připravit v dnešní době pro děti pouťovou akci, během niž zazní zřetelná zvěst o Pánu Ježíši, není zrovna jednoduché. Poprosil jsem tedy Pavla Budinu, jednoho z hlavních organizátorů, o rozhovor.

• Co vás vedlo k tomu uspořádat pro děti akci „Dobývání hradu“?

V našem sboru je poměrně hodně dětí, které mají spoustu svých kamarádů. Chtěli jsme připravit něco pro naše děti a zároveň i pro jejich kamarády. Tento program však zapadá do většího celku, kterému jsme dali název „Páteční klubové večery“.

• Mohl bys nám o těch klubových večerech říci něco více?

Začalo to cestopisným podvečerem. Požádali jsme bratra Viléma Kubiena, který společně s br. Janem Ostroluckým navštívil Spojené státy, aby nám povyprávěl něco ze svých zážitků. Myslel přitom i na naše pozvané přátele a do tématu vložil svědecí o svém obrácení. Večer se vydal a stal se takovou „vlaštovkou“ našich klubových setkání, na něž pozýváme své přátele. S bratry staršími jsme se domluvili, že tyto večery budeme z Boží milosti pořádat každý první pátek v měsíci (kromě prázdnin). První dvě setkání byla zaměřena spíše dovnitř, protože jsme čekali, co to s námi udělá. Témata: „Křesťan dnes a v dnešní době“ s praktickými příspěvkůy z minulých let i současnosti a pak „Komunikace“ s bratrem B. Kostlánem. Obě byla moc povzbuzující a užitečná. Při druhém setkání jsme se dokonce již ani „neubránili“ návštěvě několika nevěřících lidí. Je skoro samozřejmé, že ne všichni sborovníci se těchto setkání zúčastní, ale máme velkou radost z toho věkového rozptěti, které na prvních setkáních bylo. A to byl také jeden z cílů, abychom se možná i více vnímali v té rozdílnosti generací a v tom, že máme jeden k druhému nacházet cesty. Možná i proto následoval program pro děti, kterých v našem sboru není zrovna málo.

• V čem vidiš hlavní přínos takové akce, jakou bylo „Dobývání hradu“?

Je toho určitě více. Myslím, že je to ideální příležitost, jak naučit děti věřících rodiců, aby zvaly své nevěřící kamarády na křesťanské akce. Tráví společně čas při hrani a poslouchání a pak si o tom všem mohou spolu třeba zase ve škole povídат. Navíc si děti díky hravé formě na dlouho zapamatují to, co viděly a slyšely. Myslím teď na to biblické poselství. Důležité je i to, že starší generace (od mládežníků až po šedesátníky) slouží věřícím i nevěřícím dětem a je ochotna ledacos obětovat a třeba i slevit ze své „důstojnosti“ a udělat ze sebe „něco“, čím se dětem přiblíží. Přínos však vidím např. i v učení se zodpovědnosti za

konkrétní svěřenou oblast či úkol, o navázaných kontaktech a získané důvěře rodiců pozvaných dětí ani nemluvě.

• Co tě v té práci motivuje?

Abych se přiznal, tak nad tím ani tak neřeměším a možná ani přesně nevím. Rozhodně to není „moje“ akce, ale vnitřně, že je dobré se zapojit do takového dění. Když vidím, jak děti ze sboru přivedly své kamarády (vzpomínám si, že na základní škole jsem to myslím nikdy neudělal a také jsem se i styděl - vím, že byla jiná doba, ale přesto mne to neomlovuvá), tak to mne určitě také motivuje. Velmi mne třeba povzbudilo, když jsem po skončení odvázel kamarádku naší Anety a ony spolu vzadu v autě „diskutovaly“ o některých věcech z té knížky, kterou dostaly.

• Jak jsi získal vůbec taklik spolupracovníků?

Tak to také nevím. Vidím to jako Boží milost, že působi svým Duchem na mnohé věřící ve sboru, aby chtěli sloužit Bohu (a mohou to být i velmi obyčejné věci) a myslím si, že mnozí si ani neuvědomují, že je to služba. Zvlášť obdivuju ty, které není možná někdy moc vidět, ale zůstávají za nimi úžasně viditelné věci. Kolik času a umu bylo třeba k výrobě revvizit - připomíná mi to ty zručné řemeslníky ze Starého zákona. Někdo jiný se zase telefonicky ozval z domu, protože nemohl přijít kvůli nemoci a vím, že se v průběhu za vše modlil. Jestli to budeš chtít odklonit, tak bych jím všem moc rád i touto cestou poděkoval, děti na ně určitě nezapomenou.

• Když se teď ohlédneš zpátky, šel bys do toho znova?

Určitě a rád, i když jsme z některých věcí měli těžkou hlavu - sám vidím, jak mám malou viru a Bůh mne musí hodně věcem učit znova a znova. Nevěděli jsme např., kolik dětí přijde a zda se to vše zvládne. A Pán Bůh poslal přesně tolik dětí, kolik chtěl, a kolik jsme i my dospělí zvládli.

• A na závěr poslední dotaz: „Co chystáte v nejbližší době?“

V měsíci květnu, protože bude „lásky čas“, je připraveno téma „O opravdové lásce“ s Pavlem Kosorinem, autorem knížky o lásce (myslím, že v povědomí jsou jeho „Křesťanské aforismy“). Zajímavý by měl být červnový večer s bratrem Janem Ostroluckým a „jeho“ „Jeruzalém, město dvou států?“. Také zde bychom rádi pozvali i naše přátele. Ve výhledu je toho více. Co vše se z toho podaří z Boží pomocí uskutečnit, to ještě uvidíme. Z prvních setkání je však vidět, že touha mnoha bratří a sester přidat se ke společnému dílu tady je a to je pro mne radostné a povzbuzující.

Za rozhovor děkuje J. Andrýsek

PSYCHOLOGIE A PASTORÁCNÍ PEČE

Ke vzniku následujícího textu mě přivedly dvě věci. Za prvé to byla diskuse mezi mladými křesťany na téma Pastorační péče a její důležitost, jak by měla vlastně vypadat, jestli ji v našich sborech vůbec máme apod. Za druhé to byl velmi negativní postoj některých křesťanů k psychologii, který někdy zacházel až do naprosté děmonizace a odsouzení tohoto vědního oboru. Jelikož takovéto zjednodušující a zavádějící postoje jsou pro současnou dobu příznačné, měli bychom se jim bránit a jit ke kořeni věci. Jedině tak získáme vyvážený biblický pohled na problematiku zmiňovaného vědního oboru. Vzhledem k tomu, že jsem v tomto semestru navštěvoval seminář nazvaný Aplikace psychologie v pasto-

ThDr. P. Ríčan

rační péčí, rozhodl jsem se požádat o rozhovor na téma Psychologie a pastorační péče jeho vedoucího, doc. PhDr. Pavla Říčana CSc., pracovníka Psychologického ústavu Akademie věd v Praze a člena Českobratrské církve evangelické.

1) Jak chápete pojem pastorační péče? Mohl byste se pokusit o nějakou definici?

Na to si zkuste otevřít knihu prof. Smolíka Pastorační péče, tam najdete definice. Pokud chceme, aby se v tom projevila psychologie, položil bych důraz na to, že to je pokus o setkání dvou lidí, pastýře a jednotlivého člověka, protože pastorace je především individuální záležitost - a v tom setkání má dojít ke svědectví pastýře pro tu ovečku. Jde mi o to, aby ta ovečka vnimala, že je přijata. Slovo není jen to, co se dá vyjádřit písmeny, ale je to také oslovení. A to je konkrétní podoba zvěsti. Člověk vidí, zakouší, že pastorující o něj má zájem, že nechce, aby něco vykonal, splnil nějaké poslání, ale že mu na něm záleží jako na člověku. Tak jako Pánu Ježíši záleželo na konkrétním člověku. To je něco, co se nedá dost dobře uplatnit v kázání nebo v biblické hodině. A od toho tu je právě pastýřská péče.

2) Jaká je důležitost pastýřské péče v životě církve?

Naprosto základní. Hněvám se na svou vlastní církev ČCE, že pastoraci málo provádí. Je to dánou tím, že si ji vyhrazují profesionálové, zatímco biblické bylo, aby vedoucí sboru vedl i starší k tomu, aby dělali pastoraci, které měly být věnovány více času, než má farář k dispozici. Přirovnal bych to ke sportovnímu klubu. Tak jako sportovec má svého trenéra, někoho, kdo ho povede, tak i každý věřící potřebuje svého osobního pastora, který ho povede, kterému se bude svěřovat, ke kterému se bude utikat. Někdy jsou velmi naléhavé případy, kdy je člověk v osobní duševní, duchovní, zdravotní nebo sociální tísni a pak potřebuje pastýře ve

zvýšené míře. V katolické církvi to je tak, že mají zpovědníka. A kdysi to bylo dokonce tak, že ti výše postavení měli svého vlastního zpovědníka. A to si myslím, že v naší práci dost chybí.

3) Co byste řekl na námitku, že se máme obracet hlavně k Bohu a ne k lidem?

To je nebiblické. Je to proti NZ. To najdete v pastorálních epištolách (1 a 2Tm, Tt) a na jiných místech, kde vidíme, že Bůh k nám přichází skrze konkrétní lidi.

4) Mohl byste uvést nějaký příklad z Vaší pastorační praxe?

Několikrát se mi stalo, že u mě byli rodiče, kteří se velice trápili zodpovědností za své děti. Pochopil jsem, že jejich problém je v tom, že si nevědomě přejí své děti ovládat a řídit, protože chtěli, aby jejich děti naplnily ideály, které oni sami v životě naplnit nedokázali. A já jsem jim mohl pomoci vymezit jejich zodpovědnost v tom, že zodpovídají za své děti jen do určité míry a dál už to mají nechat na Bohu. A tím ziskali rodiče svobodu od svého trápení a děti svobodu od tlaku, který na ně rodiče vyvijeli v dobré věře, že konají svou povinnost křesťanských rodičů a přitom jejich skutečná motivace, neuvědomovaná, byla jiná.

5) Jak byste vymezil vztah mezi psychologií a pastorací?

Psychologie je důležitým nástrojem pastorační péče. Má vůči ní služebnou roli. Psychologie nashromázdila spoustu poznatků, které se dají v pastoraci použít. Má své kořeny na křesťanské půdě, ale rozvinula se do dnešní podoby na půdě sekulární. Jako by ta moudrost, kterou nashromázdili pastýři mnoha církvi za stovky let, nebyla dost dobře využita. Tyto zkušenosti byly naopak shromázděny a systematicky utřídkeny na půdě psychologie, zejména klinické. Psychiatři a psychologové, kteří přicházejí do styku s duševně nemocnými lidmi, doveďli spoustu poznatků sepsat, promyslet a tam pak samozřejmě pronikl duch se-

kulární vědy a ne duch teologie. To se přihodilo za posledních 100 až 120 let. Našim úkolem je to, co nashromázdili psychologové a psychiatři, přebrat a vrátit to tam, kam to patří. Do pokladu moudrosti pastýřů, kteří to budou užívat.

6) Je tedy pro pastora užitečné, když se bude orientovat v psychologii a v tom, co nabízí?

Určitě ano. Psychologie obsahuje spoustu návodů, jak s lidmi hovořit, jak jim naslouchat, jak je povzbudit, aby nám řekli to, co je skutečně trápí a bolí. A to jsou neocenitelné poznatky. Psychologie toho vý spoustu o tom, jak člověk zápasí se svými problémy, jak je vytěšňuje a jak jsou potom ty věci v jeho povědomí, kde velmi nepříznivě působí na vědomé prožívání a citění. A jsou způsoby, jak se k těmto věcem dostat a jak lidí osvobodit od řady problémů.

O tom není nejmenších pochyb. A tady dělají mnozí pastoři chybu, když místo toho, aby člověku naslouchali a pomohli mu vyjádřit to, co ho skutečně bolí a tisní, tak mu kázou. Myslím tím, že mu říkají věci sice pravdivé, ale které není v dané chvíli schopen přijmout. A když je schopen je přijmout, tak jim není schopen porozumět, není jim osloven. A sebe pravdivější, teologicky správné výklady jsou potom spíše ke škodě, protože k nim člověk pojme nedůvěru. Znám řadu farářů a slyšel jsem, jak hovoří s lidmi a jak jim nenaslouchají. Hned jim začnou říkat ty správné věci a člověk, který je objektem jejich péče, pak odchází zmarnější nežli přišel.

7) Proč vyvolává psychologie u některých křesťanů takovou nedůvěru nebo až averzi?

To je dánou tím, že psychologie je na jedné straně souhrn určitých poznatků, které se dají použít různým způsobem. Na druhé straně to je také duchovní hnútí. Sigmund Freud, patrně největší psycholog novověku, měl v programu vyhnat Boha z lidské duše, tak jako jej hvězdáři vyhnali z oblohy

a Darwin z přírody. Chtěl se obejít bez toho, co říkají teologové, a chtěl vyložit lidskou duši vědeckým způsobem. Náboženství pro něj bylo formou kolektivní neurózy, od které je třeba člověka osvobodit. V psychologii to je tak, že všechny poznatky (samy o sobě pozitivní) jsou ztvárněny do určitého pojetí člověka, kde už psychologové vlastně překračují svou kompetenci a pěstují filosofii nebo něco jako náboženství. Stávají se pak skoro takovým guru, který vyučuje životní moudrosti a předkládá člověku určitý hodnotový systém. No a to ovšem není v kompetenci psychologie jako vědy, to je už určitě zneužití psychologie. A toto pochopitelně řada bratří a sester cíti a proto jsou velmi ostrážití. Ostatně velký teolog Karl Barth by také velmi ostrážitý a zamítl psychologii (zejména psychoanalýzu), protože, podle jeho názoru, pro pochopení lidských problémů nemá vůbec žádné místo. Ale to si myslím byl velký omyl a je zajímavé, že právě pro psychologii je větší pochopení v evangelických kruzích. Fakultní teologie je vůči ni velmi ostrážitá. To souvisí s tím, že se teologie soustředuje na kazatelský úřad, na zvěstování.

8) Z toho, co jste uvedl, by se mohlo zdát, že psychologie je vlastně především věda ateistická. Dá se hovořit o nějaké křesťanské psychologii?

Neřekl bych, že psychologie je věda ateistická. Jedině jako duchovní hnútí, to ano. Ale spíše bych řekl, že věda celá je ve vztahu k náboženství agnostická. Věda nemůže dosáhnout k Bohu. Boha přece známe ze zjevení a věda s kategorii zjevení nepracuje. O tom je teologie. Věda se nevyjadřuje k tomu, jestli Bůh působí ve světě, k tomu nemá kompetenci. Může však být nástrojem použitým nejrůznějším způsobem.

9) V časopise Zápas o duši č. 67 je několik článků věnovaných křesťanství a psychologii. V čem mají podle Vás pravdu a v čem se třeba mylí?

Pravdu mají v tom, že je třeba velké ostražitosti vůči psychologii, psychologům a psychoterapeutům, protože každé takové vedení člověka, které je v psychoterapii obsaženo, může být vedením pryč od Boha. Je řada psychologů, kteří si myslí, že by se lidé měli osvobodit od vlivu náboženství. A když se někdo vydá do rukou psychoterapeuta, tak by měl vědět, kam ho ten terapeut chce vést. A to není tak jednoduché. Jsou ovšem případy, kdy se křesťan může psychoterapií těžko vyhnout. Když je třeba v psychiatrické léčebně, protože z nějakého důvodu neobstál v běžném životě a ani péče jeho sboru ho neudržela v mezích, ve kterých se může pohybovat ve společnosti. Pak je důležité, aby jeho pastor věděl, co se tam děje, aby ho navštěvoval a aby byl bdělý vůči tomu, kam by ten pacient mohl být veden proti svému nejlepšímu zájmu. A na druhé straně je faktum, že psychoterapeuti dovedou často odhalit řadu evidentních sebeklamů, kterými lidé trpí a jejichž důsledkem pak je jejich neuróza. A když tyto sebeklamy neodhalil jejich duchovní pastýř, tak musí nastoupit sekulární psychoterapeut.

10) Také celkové odmítnutí psychologie je vlastně vylitím vaničky i s dítětem.

Přesně tak. Je to omyl sice pochopitelný, ale je třeba jej korigovat. Možná, že se někdo podívá na mé články na internetu a že mu to pomůže, aby psychologii ocenil tam, kde má být oceněna, a byl ostražitý tam, kde je ostražitost na místě. (články doc. Říčana jsou dostupné na <http://sweb.cz/rican/>)

11) Mohl byste na závěr shrnout to, o čem je podle Vás pastorační péče?

Teolog řekne, že úkolem pastýře je vyuřít člověku zvěst o hříchu a odpusťení. V psychologické perspektivě to bude vypadat tak, že úkolem pastýře je pokusit se s druhým člověkem o setkání, ve kterém on zakusí, že je přijat, že je o něj skutečný rájem. Tak jako Kristus měl a má rájem o člověka, tak to tady může pastýř konkrétním

způsobem projevit tím, že dá člověku pocítit svůj zájem o něho. A to na rovině praktické zkušenosti a ne pouze na rovině slov, která se dají vyjádřit písmeny. Takže pokud jako psycholog mohu přispět k pochopení pastorační péče, tak je to v tom setkání, kdy je člověku dáno zakusit, že je přijímán v lásce a úctě jako dítě Boží.

Za rozhovor děkuje Pavel Šima

BÁSEŇ

ZÁHRADA GETSEMANI

Bol od nás asi natoľko,
čo by kameňom dohodil
Kľačal a priam horel, keď sa modlil:
Otče, ak chceš, odvráť odo mňa
tentô kalich
Nech sa však stane Tvoja vôľa
Nie moja
Aj to som zahliadol,
ako mu z tváre na zem padali kropaje
akoby krvavého potu
Neviem, ako som to všetko
mohol vidieť a počuť slová modlitby,
keď som s ostatnými pospával...
Aj to som videl,
ako ho jeden z nás bozkom zrádzal
a iný akémusi sluhovi odťinal ucho
Pán bol podivne pokojný
Ešte aj odťaté ucho razom zahojil
Dnes nad tým všetkým
iba nechápavo krútim hlavou
a slané slzy mi kanú z rias
Nie, nikdy nepochopím
getsemanský zápas
Tvorcu Všechnomira
Viem však celkom isto,
že aj kvôli mne prijal z Božej ruky
kalich bezhraničných mûk,
aby som sa aj ja dochuti mohol napájať
z kalicha mnohonásobnej spásy
a mnohonásobného požehnania

Ján Kučera

INFORMACE

DESÁTÉ VÝROČÍ BIBLICKÉ ŠKOLY BJB

V tomto studijním roce, který začal v září minulého roku, vstoupila olomoucká Biblická škola BJB do desátého roku svého působení. Během uplynulých devíti let školu vystudovalo celkem 127 absolventů, z toho 22 z Křesťanských sborů - vesměs moravských. Studium se postupně rozvíjelo od dvouletého až po nynější tříleté studium. Škola již šestý rok funguje jako vyšší odborná škola se studijním oborem sociální a teologická činnost, který se dělí na dvě studijní zaměření – buď sociální nebo teologické.

Manželé Pavel a Eva Titěrovi, kteří do roku 1997 školu vedli, vytvořili s Boží pomocí ve škole atmosféru lásky, porozumění a vzájemné důvěry, kterou ocenili nejen studenti, ale také externí učitelé. Pro zajištění výuky asi 40 předmětů se vedení školy podařilo získat velmi kvalifikované odborníky, z nichž většina zde působí již delší dobu. Mezi externími pedagogy byli i některé nám známí bratři a sestry: br. Karel Kořinek, který vyučoval psychologii, Ján Ostrolucký Starý zákon (proroky), Jaroslav Mareš ml. vyučoval německý jazyk a Robert Krejčí praktickou znalost Písma. Sestra Miluše Macháčková vyučovala psychologii a sociologii, v současné době pouze psychologii,

a sestra Václava Ryšánková vybrané kapitoly cirkevních dějin a kulturu osobního projevu. Na počátku roku 2000 se škola rozložila se svým zakladatelem br. Pavlem Titěrou i dlouholetým učitelem br. Janem Urbanem, které si náš nebeský Otec povolal do své slávy.

Na škole se vyučují jak předměty všeobecné, tak odborné teologické a sociální. Kromě živých cizích jazyků škola zajišťuje výuku řečtiny, hebrejstiny a latiny. Mezi teologické předměty patří Starý a Nový zákon, exegese SZ a NZ, věrouka, křesťanská etika, křesťanské dějiny, praktická teologie, misie a evangelizace, homiletika, liturgika, přehled náboženství a další. Mým cílem není vyjmenovat všechny předměty, proto v sociální oblasti uvedu pouze nosné: základy práva, metody sociální práce, sociální patologie, sociální prevence a sociální práce s různými skupinami lidí.

Kromě teoretické výuky absolvují studenti také odbornou praxi, která probíhá na cirkevních, státních a dalších odborných pracovištích nejrůznějšího zaměření (dětské domovy, domovy důchodců, ústavy sociální péče, úřady, charitativní a diakonická zařízení, poradenská centra, sbory, misijní organizace apod.). V současné době má škola databázi přes 500 pracovišť, kde mohou studenti vykonávat praxi.

Průběžně sledujeme uplatnění našich žáků v praxi. Zjišťujeme, že řada našich absolventů pokračuje ve studiu na různých vysokých školách nebo jiných odborných školách jak u nás, tak v zahraničí. Máme radost, že dvě čerstvé absolventky (Noemi Hružová z Dolních Dunajovic a Marcela Dendisová ze Studénky) mohly najít uplatnění v Domu křesťanské pomoci Bethel v Litoměřicích, kde pracují pod vedením absolventa prvního ročníku Biblické školy Roberta Krejčího. Biblická škola má i „svého“ zahraničního misionáře v Jakubovi Pszczolkovi z Havířova, který několik měsíců působil na jedné biblické škole v Indií.

Nemohu opomenout také skutečnost, že řada sborů i jednotlivců pamatuje na zajiš-

tění provozu a rozvoje školy svými finančními dary. V uplynulém období jsme mohli díky finančním darům zřídit počítačovou učebnu, realizovat nutné rekonstrukce budovy, zlepšit kvalitu ubytování modernizaci kuchyně apod. Děkujeme! V tomto roce nás čekají minimálně dvě investiční akce, které nelze hradit ze státní dotace. První akci je výměna vstupních vrat pro bezpečnější zajištění vchodu do budovy školy, a druhou je zajištění pevného připojení počítačové učebny na internet, které umožní rychlejší a levnější práci s internetem.

Toto krátké ohlédnutí chci zakončit nabídkou studia na Biblické škole. Přijímáme absolventy různých středních škol pro následující rok 2001/2002 pouze pro denní studium. Jednou z podmínek přijetí ke studiu je živá víra v Pána Ježíše jako osobního Spasitele a Pána. To ostatní až u přijímacích zkoušek. Bližší informace včetně přihlášek ke studiu podává sestra Petra Horáková. Naše adresa: VOŠ sociální a teologická, Blažejské nám. 9/84, 772 00 Olomoec, tel: 068/5228921, 5225728, 5208811-14; fax: 068/5227508;

e-mail: vossst@telecom.cz;
internet: www.volny.cz/vosst.

Nezbývá než vyjádřit dík našemu nebeskému Otci, který škole po celou dobu její existence zehnal v různých oblastech jak duchovních, tak materiálních. Jemu samému ať vzejde z této práce sláva a čest!

Jaroslav Pípal

ZPRÁVA Z BETLÉMA

Snad se už ani nedivíme tomu, že Církev v naší zemi žije v naprosté svobodě. Proto si možná neuvědomujeme, že na jiných místech ve světě tomu tak nemusí být. Již mnoho let dostávám dopisy z Betléma z křesťanské palestinské komunity sdružené okolo biblické školy, která vychovává pracovníky pro službu v muslimském palestinském prostředí v Izraeli. Málkoždo z nás si dokáže předsta-

vit, jak obtížná je tato služba v převážně islámsky orientované společnosti, navíc služba umocněná obtížemi vyvolanými politickým chaosem posledních měsíců, kdy Palestinci bojují za uznaní vlastního státu. Jak obtížné to má Církev Pána Ježíše v zemi nám všem tak drahé, v Izraeli, si uvědomíme po přečtení několika úryvků z posledního dopisu:

.... město Betlém je v obklíčení. Jeho obyvatel doslově žijí ve stínu smrti. Možnost cestovat z města a vracet se zpět do něho je přísně kontrolována. Několik z nás a našich studentů se pokouší nalézt volné přistupy do města. Kdyby se byl Kristus narodil v dnešní době, pak by Jeho rodiče Marie a Josef asi měli veliké těžkosti nalézt průchozí kontrolní bod při svém útěku do Egypta. Uprostřed této situace nás povzbuzuje verše z L 1,78.79, které nás ujišťují, že Bůh na nás nezapomíná, ale naopak si přeje mír, který by prozářil tuto zem, v níž žijí jak Palestinci tak i Izraelci.

Naše biblická škola i křesťanská komunita se staly obětí politické a ekonomické situace v důsledku trvajících nepokojů, které propukly v září loňského roku. Většina návštěv byla zrušena; náš hostinský dům, který byl pro nás zdrojem příjmů, je prázdný... Tento konflikt dramaticky zasáhl do života studentů i učitelů. Každý z nás má svůj vlastní příběh psaný pod deštěm střel. Ale přes toto vše je Boží předivná láska a ochrana stále přítomna. Ačkoliv domy mnoha našich kolegů a přátel byly zasaženy a zničeny v uplynulých několika měsících střelami z izraelských vrtulníků, jejichž životy Pán zachoval.

Chválíme Boha i za to, že škola navzdory stávkám a uzávěram, které jsou na denním pořádku, pokračuje ve své normální činnosti...

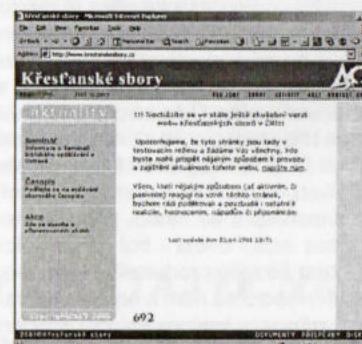
Prosíme vás, abyste nám pomohli udržet svědeckví naší biblické školy živé i v této pro nás temné době. Procházejí-li Palestinci obdobím politické a hospodářské nestability, pak trpí i Církev jako celek. Vždyť mnoho křesťanů bude v pokušení kvůli ná-

sili, které vidí okolo sebe, odejít. Proto vám budeme vděční za vaše dary lásky, které nám pomohou povzbudit naše křesťanské společenství...

Josef Hudousek

INTERNETOVÁ PREZENTACE

Milí čtenáři, rád bych Vás seznámil s internetovou prezentací Křesťanských sborů. Jak můžeme všechni vidět, stává se rychlosť a dostupnost informací charakteristickým prvkem dnešní doby. Internet hraje v této oblasti stále větší a dnes již snad zásadní roli. A to především pro mladou a střední generaci. Většina církví toto médium s užitkem využívá a také Křesťanské sbory již mají svou „webovou stránku“.

Smyslem této prezentace, tak jak byla zamýšlena, je přispět zejména ke vnitrocírkevní komunikaci a informovanosti o ohledem na strukturu návštěvníků, kterou tvoří zpravidla mladí věřící lidé z Křesťanských sborů. Dalším cílem je informovat o Křesťanských sborech navenek, tedy nejen křesťany z jiných církví, ale samozřejmě také lidi nevěřící, hledající, kteří si naše stránky budou chtít prohlédnout.

V této době je prezentace stále ve fázi vývoje, ale již dnes tu najdete některé aktuální a užitečné informace, kterých by do budoucna mělo přibývat. V nejbližší době si zde budete moci přečíst některé články

vydávané v časopise Živé Slovo, či v jiných lokálních sborových časopisech.

K tomu, aby internetová prezentace Křesťanských Sborů byla živá, aktuální a přínosná můžete největší měrou přispět právě Vy, kteří máte jak přístup k internetu, tak i k informacím, jež mohou posloužit ostatním (nabídky pobytů, pozvání na kurzy, návštěvy zajímavých hostů apod.). I třeba jen krátká reakce k diskutovaným otázkám ve sborech může druhé obohatit, a proto chceme k tomu na webu vytvořit prostor. Budeme vděční za Vaše nápady, postupy a návrhy pro zlepšení této stránky. Máte možnost zde zveřejňovat Vaše sborové informace o akcích, aktivitách či zveřejňovat Váš sborový časopis. Můžete také (jako již některé sbory udělaly) vyrábět Vaše sborové stránky kompletně sami, či ve spolupráci s námi a umístit je na serveru Křesťanských sborů. Kontakt pro spolupráci a přehled o celkové struktuře stránek získejte na elektronické adresu <http://www.krestanskesbory.cz>.

Petr Slepánek ml.

SVEDECTVO

TO NEMOHLA BYŤ NÁHODA

(Evanjelistka z Nemecka o predívnej ochrane uprostred zemetrasenia)

Počas najväčšieho sviatku Indie, ktorý je súčasne najsvätejším dňom hinduizmu, zažila obrovská krajina doraz najväčšiu katastrofu: zemetrasenie. Intenzita otriasov bola 400-krát silnejšia, ako pri výbuchu atómovej bomby v Hirošime. Okolo 100 000 ľudí prišlo o život v ruinách spolkového štátu Gujarat, vyše 100 000 je nezvestných. Ničivé otrasy zeme sa stali v regióne, kde sa v posledných časoch opakovali útoky hinduistických extrémistov na kresťanov. K. T. John, minister vlády spolkového štátu Karnataka, musel odstúpiť, lebo označil zemetrasenie ako „Božiu od-

poved' na útoky proti kresťanom". V oblasti zemetrasenia sa nachádzal evanjelista mišejnej spoločnosti z Wetzlaru (Evangelischen Gesellschaft in Deutschland), Alexander Seibel. Počas zemetrasenia bol v meste Ahmenadab, kde zahynulo okolo 1000 ľudí. Pre Ideu napísal nasledujúce:

"Keď sa otriasalo centrum zemetrasenia, mesto Bhuj, prihodilo sa vodcovi kresťanského zboru, Davidovi Benjaminovi Christianovi niečo, čo sa len ľahko dá vysvetliť ako náhoda.

26. januára - na „Deň republiky“ - bol spolu s 28 predstaviteľmi rôznych evanjelických cirkví zo všetkých častí Gujarátu - oblasti zemetrasenia - v hoteli „Shree Maruti“ v Gandhindha. Zíšli sa, aby sa radili, ako čo najlepšie zasiahnúť evanjeliom ľudí kmeňa Kutchi Madu, ktorí sú tiež obyvatelia štátu Gujarat. O 8:40 pili svoj ranný čaj na 4. poschodie menovaného hotela. Najprv počuli silný náraz a v prvom momente si mysleli, že lietadlo Jumbo-Jet preletele nízko nad hotelom. Hotel bol bližšie k epicentru zemetrasenia ako mesto Bhuj, ktoré bolo prakticky zničené. Budova sa začala otriasať. Zemetrasenie nadobúdalo na intenzite. Účastníci zádenia sa vo zvierenom prachu navzájom nevideli. Mramorové a kamenné platne sa lámali a padali, napriek tomu nikto neboli zranený. Christian stratil rovnováhu a spadol na vchod do schodišťa smerom dolu. Utekal naspať a s ostatnými sa začal modliť: „Ježišu, zachráň nás!“

Keď nedošlo k ďalším škodám a nikomu sa nič nestalo, kresťania začali dákovať Bohu. Nikto nekrícial ani neplakal. Následkom otriasov sa zrútili prvé (spodné) dve poschodia hotela. Láhko mohla byť celá budova v ruinách. Zosunula sa však zvisle tak, že zostala stáť kolmo ako obrovská výťahová šachta.“

Všetci títo kresťania by boli mŕtvii. Po zemetrasení všetkých 29 delegátov zíšlo do tretieho poschodia, ktoré teraz bolo prizemím a cez okná sa dostali von.

Udalosť sa hlboko zapísala do sŕdc týchto kresťanov. Podľa ľudského hodnotenia

mali všetci zahynúť. Jedným úderom by boli všetci kresťania, ktorí chceli ísiť medzi skupinu ľudí s menom Kutchi Madu, mŕtvii. Ale Boh nad nimi držal svoju ochraňujúcu ruku.“

(Idea Spektrum č. 6-2001) prel. Čiž Ján

SPOMIENKA BRATA ČÍŽA

(Pri príležitosti svojich 88 rokov si brat Pavel Čiž spomína na svoje obrátenie)

Tak, ako mnohí iní chudobní Slováci, šiel aj môj otec Ján Čiž začiatkom 20. storočia za prácou do Ameriky. V Detroite žila rodina Sirackých, ktorá poskytovala ubytovanie a stravu takýmto krajancom. Tu našiel dočasný domov aj môj otec. Ale našiel tu i viac. Spriateliel sa so Sirackým synom Jánom a ten ho priviedol do zhromaždenia. Po čase sa otec vrátil domov k žene a deťom.

Počas svojej misijnnej práce na Slovensku mal brat Ján Siracký túžbu navštíviť aj svojho priateľa Jána Čiža zo „Zay - Ugrovca“ (dnes Uhrovec). Spolu s bratom Kráľom ho hľadali. V „Zay - Ugrovci“ ich nasmerovali do Miezgovieč. Keď k nám prišli, stretli sa iba s mamou a so mnou, pretože otec v tom čase neboli doma - bol na jarmoku. Keď sa brat Siracký predstavil, vedeli sme o koho ide, lebo otec nám o nom rozprával. Vydaivali nám aj s bratom Kráľom svedectvo o Pánovi Ježišovi. Keď som ich šiel odprevať, zobrahol som sebou veľkú sekeru, aby som mohol ukradnúť a doniesť domov drevo na kúrenie. Bola totiž zima a doma bolo ešte šesť menších súrodencov. Hovoril som im, že ja sa nemôžem obrátiť, lebo musím kradnúť. Brat Kráľ mi ukazoval na borovicové haluze pri chodníku, či by mi nastačili. Odopovedal som nie, že takéto drevo sa používa na údenie. Ako sme kráčali za sebou po zasneženom chodníku, bratia sa vymenili a začal rozprávať brat Siracký. Spýtal sa ma, či poznám príbeh Abraháma a Izáka. Tento príbeh som poznal, pretože Biblia som mal a aj som si v nej číhal. Vedel som, že Abrahám niesol oheň a Izák drevo

ale baran im chýbal. Izák na svoju otázku, kde je zvieraj na obet, dostal odpoveď: **HOSPODIN OPATRÍ**. Tak mi brat Siracký povedal: „Chod domov, obráť sa a prijmi Pána Ježiša ako Spasiteľa a Hospodin opatri.“ Poslúchal som ho. V maštali som prijal Pána Ježiša a hned som to povedal mame.

Keď sa vrátil otec z jarmoku, mama mu zvestovala dve noviny. Prvá bola, že ho bol navštíviť jeho priateľ z Ameriky, a druhá, že jeho najstarší syn prijal Pána Ježiša. Otec utrúsil poznamku: „Len aby Ho nezaprel ako Peter a nezradil ako Judáš.“ Tieto slová ma prenasledovali celú noc.

Na druhý deň ráno k nám prišiel jeden starší chlap z dediny a volal ma, aby som mu šiel do hory rúbať drevo. Odmenou za prácu bolo, že každú piatu kopu, ktorú sme narúbali sme si mohli zobrať domov (jedna kopa bola asi jeden voz dreva). Okrem toho som si mohol každý deň zobrať toľko dreva, koľko som na pleci odnesol.

Toľko dreva sme nemali ešte žiadnu zimu! Skutočne sa potvrdili slová Písma, že Hospodin opatri. Táto pravda ma sprevádzala po celý život a napĺňa sa až dodnes.

Zaznamenal Bohuslav Javor

PAMÄTAJTE NA SVOJICH VODCOV

VINOHRADNÍK Z MODRY' ODIŠIEL

8 rokov dvadsiateho storočia prežil medzi nami „patriarcha“ (patrí mu tento prídomok nielen pre zovnajšok) zboru veriacich v Modre, kde sa tesne pred poslednou vojnou priženil a našiel okrem manželky a tvrdej práce vo vinohradoch tiež miesto v zobre veriacich, ktorý má v ich súkromnom dome už viac ako polstoročie miesto na pravidelné zhromaždenia. Reč je o bratovi **Pavlovi Čižovi**, ktorého si povolal Pán Ježiš k sebe 5. 2. 2001.

Roky jeho života neboli po žiadnej stránke ľahké. Okrem namáhavnej práce pre obživu rodiny už od útlej mladosti bol v jeho živote vždy čas na modlitbu (nielen za seba, svoju rodinu, ale najmä v dôchodkovom veku za všetky zbory veriacich - bol to ten jeho „modlitebný zemepis“); na prípravu do zhromaždenia - a samozrejme službu v ňom. Ako inak, vedať brata a sestry na to vždy čakali. Sám nezanechal po sebe žiadne písomné dielo, ale Slovenská televízia po r. 1989 natočila a odvysielala snímok o jeho živote a práci pod názvom „Vinohradník z Modry“ (kópia na videokazetu je aj u pozostalých). Aj v tomto zvlášť podarenom 30 minútovom zázname je na poprednom mieste zhromaždenie veriacich, a to najmä príjmanie hostí a Pánova pamiatka.

Pavel Čiž

Zvest' o Pánovi Ježišovi niesol predevšetkým svojim životom, ako to na pochrebnom zhromaždení vyznal i brat Juraj Pribula. Zaspomína si na to takto: „Boli to ľahké päťdesiate roky, kedy sa mnohí stali „psancami“. Do svojho domu, ktorý si brat Pavol práve kúpil, sa nebál prijať rodinu „tri-edneho nepriateľa“ - brata Pavla Pribulu. Ani pre brata Čiža to neboli ľahké časy, lebo po tri roky úrodu vo vinohradoch zničila pero-

nospóra. Tak okrem práce vo vinohradoch musel ísiť nocami pracovať do tehelyne, aby uživil rodinu. Dorastajúceho syna z rodiny Pribulovcov, Juraja, oslovil príkladný, mnohou a ľažkou prácou naplnený život a obeťavá láska brata Pavla Číža tak, že otvoril aj on svoje srdce pre Pána Ježiša. Bez slov som bol získaný pre Pána.“

Nebola to len tátu rodina, ktorej nezištné a statočne pomáhal, aj keď sám nemal na rozdielenie; ale jeho vyskúšaný pravidlom bolo: *Púšťaj svoj chlieb po vode, lebo po mnohých dňoch ho nájdeš* (Kaz 11,1).

Pán pridal k životu brata Pavla 25 rokov, keď prežil klinickú smrť po nešťastnej otrave muchotrávkou zelenou. Aj vtedy bol nemocničný personál oslovený jeho neochvennej vierou v Pána Ježiša práve tým, že už vtedy bol pripravený pokorne odísť k Nemu.

Miesto v z bore v Modre, kde si Pán počas posledných rokov povolal už 5 bratov a sestier, zostáva po ňom zvlášť prázdné. Nie však v srdciach rodiny, bratov a sestier, kde je teplo, keď si spomínajú na nezabudnuteľného rozprávača biblických príbehov a skúseností s Pánom v osobnom živote. Veríme, že Pán vo svojej milosti doplní v tomto z bore tých, ktorí sú v Jeho láske povolaní. Modlime sa za nich, tak úpenivo, ako to robil tento brat.

Ján Číž

MODLITBA UPROSTRED DOPADAJÚCICH STRIEL (Vybraté z kroniky)

Počas prvej svetovej vojny (roky 1914 - 1918) s mnohými vojakmi odišiel na front aj batizovský občan Ondrej Šerfel. Z mnohých frontových ľažkostí a utrení jedna zvláštna od základu zmenila jeho ďalší život. Počas nepriateľskej delostreleckej palby si v poli našiel úkryt za malou hromadou zeme. V tejto nebezpečnej situácii dobehol k nemu iný voják (snáď hodnotou vyšší) a donutil ho, aby okamžite opustil úkryt, a sám ho zaujal. Ondrej Šerfel sa sta-

čil odplaziť iba na malú vzdialenosť, keď za sebou počul silný výbuch delostreleckého granátu. Keď sa obzrel, nebolo už hromady zeme ani vojaka, ktorý násilne zaujal jeho miesto. Teraz poznal, aké sú predívne Božie cesty s ním a plne si uvedomil, že Pán Boh ho zachránil od istej smrti. Tu, uprostred padajúcich striel, sklonil svoje kolená k vrúcej modlitbe. Ďakoval za záchrannu svojho života a odovzdal Bohu svoje srdce. Domov do evanjelickej rodiny sa vrátil s poškodeným sluchom od výbuchu granátu, ale s radosným srdcom, lebo jeho život už patril Pánovi Ježišovi. Mohol so žalmistom vyznávať: Hospodine, obklúčil si ma od zadu i od predu a položil si na mňa svoju ruku.

Brat Šerfel prežíval svoj život v kresťanskom z bore. Slúžil Božím slovom a bol veľkým modlitebníkom. Jeho tichý a požehnaný život je príkladom cirkevi. Pán ho povolal v roku 1965 vo veku 86 rokov.

Ján Kuzmík

RECENZE

HRABĚ ZIZENDORF NEZNAMY

O hraběti Zinzendorfovi něco víme. Zpíváme v církvi jeho písni, o Jednotě bratrské se učíme ve škole. Přesto nám chybělo mnoho informací o dění v Horní Lužici v první polovině 18. století. Většinou jsme nevěděli, jak to bylo se založením Ochrany, jak se ideály staré Jednoty bratrské dostaly k německému šlechtici ani jak se vytvořila obnovená Jednota. Knihu Johna R. Weinlicka nazvaná prostě **Hrabě Zinzendorf** se tedy trefila do mezer, kterou čestně vyplnila. Knihu v roce 2000 ve sličné grafické úpravě Vladimíra Nárožníka a v překladu Jany Jaškové vydalo vydavatelství Stanislava Maxy Stefanos z Jindřichova Hradce.

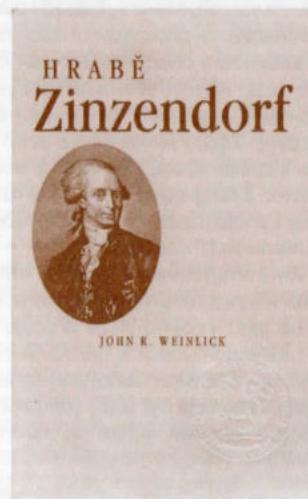
Je třeba říci, že četba Weinlickovy biografie není příliš jednoduchá. Předně před-

pokládá znalost německých politických a náboženských poměrů v době Zinzendorfova života. Kdo nikdy neslyšel slovo „pietismus“, či neví, kde leží Livonsko, ten se asi v knize brzy ztratí. Kdo však už alespoň nějaké povědomí o politické a náboženské situaci té doby má, přečte si knihu jistě s chutí. Wein-

lidé k otázkám víry. Kniha nám otvírá dveře do šlechtické rodiny, pietistické školy v Halle, kde hrabě studoval. Částečně se podíváme do dvorských kruhů v Drážďanech a v Kodani. Poznáme poměry na panství německého feudála doby, v níž se rodilo osvícenství. Můžeme spolu s hrabětem navštívit Ameriku a poznat náboženské i životní poměry v Pensylvánii. Kousek po kousku se před námi odhaluje složitá osobnost hraběte a jeho manželky. Postupně pronikáme do poměrů, jež panovaly v obnovované Jednotě bratrské. Alespoň částečně můžeme vnímat složitost existence nového církevního útvaru v luteránském Německu, anglické Anglie a kalvínské Americe. Můžeme být také svědky zajímavých setkání hraběte Zinzendorfa s první generací metodistů.

Nejvíce z celé knihy si cením kapitoly 19., v níž autor pojednává o období 1743 až 1750, které bylo v Jednotě nazváno „obdobím tříbení“. Velmi decentně je zde čtenář seznámen s úchytkami od zdravého učení a praxe církve, které Jednotu v uvedeném období postihly. Autor nezamlučuje ani neskandalizuje, nezastírá Zinzendorfovou spoluodpovědnost za krizi, ani jeho roli nezveličuje. Je si velmi dobré vědom neblahých příznaků kultu Zinzendorfovy osobnosti, jenž byl v té době v Jednotě nejsilnější.

V knize je mnoho jmen místních i osobních, což snižuje čitost a čtenář je místy poněkud dezorientován. Možná, že některé otázky jsou probírány zbytečně podrobně. Zvláště americký pobyt je podle mne pojednán příliš detailně. Přesto nemohu říci, že by tyto poněkud méně záživné pasáže Weinlickovu knihu znehodnocovaly. Každý detail zde totiž dává dohromady mozaiku, po jejímž celkovém přehlédnutí je možno získat představu o době, kež se od současnosti lišila více, než si myslíme. A právě tato schopnost přiblížit myšlení, prožitky, hodnoty, cíle a skutečné činy lidí žijících v 18. století (tedy nejen hraběte a jeho spolupracníků), je na knize jejím největším přínosem. Ta trocha námahy se čtením a zachycením

Obálka knihy

lick není spisovatel, je (či spíše byl - zemřel 1980) to církevní historik na Moravian Theological Seminary v Betlehemu v Pensylvánii. Proto není jeho kniha psaná tak lehce, jak jsou psány beletrizující životopisy americké provenience, které byly v poslední době u nás přeloženy. Přesto se čist dá, a to s velikým užitkem. Autor totiž hraběte neoslavuje, sleduje jeho život s věcností vědice, hodnotí jeho působení maximálně kriticky a pokud možno objektivně. Postupně se před námi vynořuje obraz zvláštního člověka, aristokrata, který miloval Krista a pochopil, jak je Jeho oběť jedinečná a vzácná. Hrabě je vyličen jako člověk neobyčejně cílevědomý, houzevnatý, trpělivý a citlivý. Obdivujeme duchovní atmosféru doby, v níž žil, opravdovost, s jakou přistupovali tehdy

desítek informací na konci zúročí v celkovém dojmu, který díky tomu nejen o Zinzen-dorfovi a Jednotě bratrské, ale vůbec o církvi v 18. století čtenář získá. A ta církev je táz, jakou máme dnes - jen nás trochu předběhla v čase. A upřímně řečeno: srovnání se zbožností, opravdovostí, nasazením a službou těchto bratří pro nás nedopadá zrovna nejlépe. To si z knihy vezme ale jen ten, kdo to vzít chce. Weinlick, totiž nabízí jen informace. Pokud si je však čtenář pro sebe nezpracuje a neprožije, pak velmi brzy je zase zapomene. A to by byla škoda.

Petr Vaďura

PŘIROZENÝ RŮST CÍRKVE

Nedávno mě jeden bratr upozornil na zajímavou knihu k tématu „růst církve“. Zase jeden ze zaručených návodů se stoprocentní účinností, pomyslel jsem si. A s vědomím, že mě v oblasti života církve už nic nepřekvapí, jsem si knihu „Přirozený růst církve“ půjčil.

Hned na začátku mě zaujalo, že kniha je vlastně výsledkem dlouhodobého průzkumu života sborů různé velikosti i vyznání, sborů v různých zemích a kulturách. Její autor, **Christian A. Schwarz**, je totiž vedoucí Institutu pro výzkum růstu církvi v Německu. Tato skutečnost dává knize pečet' seriózní vědecké práce se vztahem k praxi. Dokumentuje to i množství schémat a grafů, na naše podmínky až přehnané. Ještě jsme si totiž nevyklikali dokládat naše studie pečlivě vypracovanými průzkumy. Možná to způsobuje i fakt, že jejich výsledky mohou být různě interpretovány.

Nicméně autor argumentuje biblicky (vychází z textu Mk 4,26-29 „...semeno vzchází a roste, on ani neví jak“), postupuje metodicky a přehledně s cílem předložit čtenáři spolehlivé, praxí ověřené informace o příčinách růstu či stagnace sborů. Takovou motivaci lze jen přivítat. Knihu je postavena na čtyřech základních stavebních kamenech:

1. **OBSAH:** Osm kvalitativních vlastností – Co bychom měli dělat?
2. **ČAS:** Minimální strategie – Kdy bychom to měli dělat?
3. **METODA:** Šest biotických zásad – Jak bychom to měli dělat?
4. **PROSTŘEDÍ:** Náboženské paradigma – Proč bychom to měli dělat?

Hned první z nich, popisující osm kvalitativních vlastností, které vykazuje rostoucí sbor, představuje podstatnou část knihy. „Žádný sbor, který chce kvalitativně i kvantitativně růst, nesmí přehlížet ani jednu z těchto osmi vlastností,“ tvrdí autor a vysvětluje proč. Žádný faktor sám o sobě totiž nevede k růstu sboru. Je nutná souhra všech osmi. Žádný sbor, který chce růst co do kvality i počtu, nemůže přehlížet kteroukoliv z uvedených vlastností:

1) **Zmocňující vedení**, jež se orientuje více na lidi než na projekty, více na vztahy než na cíle. Vedení, které pracuje více v týmu než autoritářsky a orientuje se na partnerství a vedení (zmocňování) ostatních ke službě. Ti nemají být bráni jen jako „pomocníci“ pro dosažení vlastních cílů a napl-

Obálka knihy

ňování vlastních vizí. Pyramida autority má být obrácena tak, že vůdce pomáhá jednotlivým křesťanům rozvíjet schopnosti, které jim dává Bůh. Starší bratři podporují, motivují a vedou ostatní, aby se stali tím, čím je chce mít Bůh. Jde o jakousi „duchovní sebeorganizaci“, tak často pozorovanou v přírodě.

2) **Služba zaměřená na dary**. Ten, kdo svrchovaně určuje, jaké služebnosti by lidé měli zastávat, je Bůh. Autor hovoří o tzv. „Božím růstovém automatismu“. Vůdce má pomáhat ostatním, aby rozpoznávali své dary a užívali jich správným způsobem. Kdo pracuje v oblasti svého obdarování, ten pracuje méně ve své síle a více v moci Ducha. Netlačit lidi do rámce, který vytvořili jejich vůdcové. Největší vliv na tuto kvalitativní oblast má výchova – příprava pracovníků.

3) **Vroucí zbožnost** - ve sborech, kde členové těhnou k zákonictví (mit správné učení, morální zásady, příslušnost k církvi), bývá duchovní vroucnost podprůměrná. Duchovní vroucnost se dá posuzovat podle modlitebního života křesťanů – ne však podle množství času stráveného na modlitbách, ale podle toho, zda je pro ně modlitba „inspirující zkušeností.“ Podobně je tomu i s osobním používáním Bible, které má vliv na zbožnost. Nadějení ještě neznamená, že člověk je věrný pravdě. „Čisté učení“ samo o sobě nezaručuje růst, pokud příslušníci sboru nebudou svou víru vnitřně prožívat a dělit se o ni s ostatními. Pokud je toto nadějené sdílení nahrazeno „obranou pravověří“, sklonzává křesťanství do podivinství až fanatismu.

4) **Funkční organizace** – je tou oblastí života církve, u které se nejčastěji setkáváme s nebezpečnými paradigmami. Spiritualisté jsou k organizačním strukturám skeptičtí a považují je za neduchovní, naopak technokrati zaměňují struktury za samou podstatu církve. Na kvalitu organizační struktury má vliv princip - „pověřování vedoucích pro jednotlivé oblasti života sboru.“ Je třeba budovat takové struktury, které zajišťují rozšiřování služby. Úkolem vedoucích

pak není jen samotné vedení, ale i výchova dalších vedoucích. Největší překážkou je názor, že „struktura“ a „život“ stojí v protikladu. Vždyť už ze století lze vypořádat, že živá a mrtvá hmota se liší právě svou strukturou vztahů mezi jednotlivými částmi. Živá i neživá příroda jsou ze stejně hmoty a liší se pouze strukturou. Kde Bůh vdechne svého Ducha, tam vzniká život.

5) **Inspirativní bohoslužby** nevznikají kopírováním modelů jiných církví. V této oblasti se často přehlíží rozdíl mezi „modely“ a „principy“. Styl může být liturgický či volný, může být pro hledající nebo pro křesťany, to nemá na růst sboru žádný vliv. Bohoslužby musí být především inspirované Bohem a inspirativní pro lidi. Pak přitahuje lidi samy o sobě. Nesmí být jen jakýmsi splněním povinnosti. Lidé, kteří považují navštěvování zkostnatělých bohoslužeb za zásluhu, nutí i druhé, aby takovéto bohoslužby navštěvovali. Spiritualisté zase odmitají formy a nepovažují prostředí, vítání u vchodu, moderování, rád bohoslužby za důležité.

6) **Skupinky s komplexní náplní** – jsou pro růst sboru zvlášť důležité. Množení malých skupin je obecným principem růstu církve. Musí však být komplexní – nestáčí jen čist Bibli a aplikovat ji. Měly by vést ke sdílení, vytvářet příležitost ke službě (v tom spočívá její komplexnost). Malé skupinky rozhodují o růstu sboru.

7) **Evangelizace zaměřená na potřeby**. Tato oblast je nejvíce zatížena předsudky a mytů. Je nutné rozlišovat mezi darem evangelizace a jiným obdarováním. Ne každý křesťan je evangelistou (podle výzkumu jen 10%). Dobré vedení sboru tento dar u věřících rozpozná a povzbuzuje je v jeho rozvíjení. Chce-li místní sbor růst, musí své evangelizační úsilí zaměřit na problémy a potřeby nekřesťanů. Taková evangelizace je opakem manipulativních programů, které svůj nezájem o potřeby nevěřících vyvažují mírou nátlaku. Principem růstu není vytváření nových kontaktů, ale zkvalitnění stávajících přátelství.

8) Láskyplné vztahy – jsou pro dlouhodobý růst velmi významné. Jsou určovány četností vzájemných návštěv – společně tráveným časem, sdílením problémů i množstvím smíchu atd. Je zajímavé, že zatímco „bohoslužby pro hledající“, „evangelizace“ či „dobročinnost“ nevykazují přímý vliv na růst sboru, smích ve sboru tento vliv vykazuje (z výsledků důkladného průzkumu!). Nepředstíraná praktická láska má Bohem danou magnetickou sílu, která je mnohem účinnější než evangelizační programy. Lidé chtějí láskyplné vztahy vidět a zažít.

Láska totiž není pocit, který člověka přemůže a pak zase tajemně zmizí. Podle Bible je láska ovocem, činem nebo skutkem.

Pokusil jsem se vám představit první stavební kámen nutný pro růst sborů. O dalších se můžete dočíst v uvedené knize, která vyšla v nakladatelství Luxpress (128 stran, A4). Přejí vám hodně užitku z uvažování nad tak potřebných předmětem, jakým růst církve bezpochyby je.

Jaromír Andrýsek

Zuzana Šerfelová

Lýdia Šerfelová

SPRÁVY ZO SBOROV

BATIZOVCE

Dňa 6. 12. 2000 si Pán povolal domov našu milou sestru **Zuzanu Šerfelovú** vo veku 90 rokov. Od mladosti bola Jeho vlastníctvom. Ovdovela po ôsmich rokoch - zostali jej dvaja malički chlapci a množstvo veľkých starostí. Jej vyznanie je: „Nikdy ma neopustil.“ Vo vysokom veku v túžbe po nebeskom domove často ukazovala prstom a hovorila: „Hore tam, hore tam!“ Túžila po Božom sláve a bola nám prikladom vernosti a pohostinnosti. Dňa 9. 12. 2000 sme sa s ňou rozlúčili: Dovidenia vo večnom meste!

Ján Oboril

Dňa 11. 2. 2001 odišla z náručia svojho manžela do náručia svojho Spasiteľa naša milá sestra **Lýdia Šerfelová** rod. Veiglová (pôvodom z Brna). Odišla tiško, ako aj žila, vo veku nedožitých

65 rokov. Nikdy netúžila na seba pútať pozornosť, ale v jej prítomnosti každý cítil lásku. Milovala svojho manžela, deti, bratov a sestry, ale nadovšetko svojho Pána, v ktorého uverila už v mladosti a po celý život jej bol On tou najväčšou posilou. Zanechala nám príklad života viery a lásky. V nádeji na stretnutie v nebesiach sme sa s ňou rozlúčili dňa 14. 2. 2001. Dovidenia tam doma u Pána. Ďakujeme za všetko, sestra Lydka!

Ján Oboril

ERVÍN KUBALÍK

Bratr ing. Ervína Kubalíka přišel na Ostravsko v roce 1945 jako student Vyšoké školy bánské a hned se zapojil do sborové práce Křesťanského sboru Ostrava. Byla poválečná doba a vše se v nově nabyté svobodě formovalo. A tak vděčně vzpomínáme, jak nás mladé, nezrálé „vytahoval“ bratr Ervína z věřících rodin a zval do shromáždění a do mládeže.

Setkávání mládeže, společné studium Písma, radostný zpěv a zájezdy do okolních shromáždění byly ve sborech naprostě novým fenoménem. Bratr měl k tomu zvláštní obdarování a zmocnění od Pána (Sk 18,9n). Mnozí mu vděčíme za první kroky víry ke spasitelnému poznání Pána Ježíše Krista. Dá se říci, že nastalo duchovní probuzení, obrátilo se asi 20 mladých lidí. Dnes jsou již někteří z nich u Pána.

Po ukončení studia a vstupu do manželství se bratr Kubalík v roce 1950 vrátil do místa svého bydliště, do severních Čech. Krátce na to došlo k zákazu činnosti Křesťanských sborů v ČSR, který trval pět let. Pro společné obecenství nastalo těžké a nebezpečné údobí. Některí věřící se scházeli tajně, jiní přijali načas přistřeši v jiných denominacích. Mezi ně patřili i bratři Kubalíkovi (otec a syn) a jim blízké sbory v Čechách. Uchýlili se do BJB (Bratrská jednota baptistů), kde už zůstali i po povolení činnosti Křesťanských sborů.

Bratr Ervína Kubalíka byl v BJB činný až do konce života. Blízké obecenství s ním bylo tak sice přerušeno, ale bratrská pouta nikoliv, zůstal písemný styk a občasná setkání na konferencích.

Odchod nám tak blízkého bratra je bolestný, ale vyzvolává v nás současně vzpomínky na požehnané a krásné počátky duchovního života, na dobu našeho duchovního mládí. Jeho „práce nebyla daremná v Pánu“ (1Kor 15,58). Pán jej odvolal k sobě dne 27.února 2001 ve věku 79 let.

Tak, jak nás Pán skrze bratra Ervína „sbíral“ z rodin a přiváděl ke studnicím Božího slova, tak nás tentýž Pán dnes postupně povolává do svého otcovského domu. Tam se opět sejdeme a budeme se radovat s Pánem bez konce.

Jaroslav Krmášek

Ervin Kubalík

PŘEDSTAVUJEME PRA-COVNIKA UVOLNĚNEHO PRO DILO PÁNĚ

MVDr. Jan STANĚK narozený 21.8.1949 s trvalým bydlištěm v Kyšicích, okres Plzeň je plně uvolněným pracovníkem v díle Páně v západních Čechách. Je ženatý, má pět dětí, z toho dvě dcery jsou již vdané. Svou práci začal společně s celou svojí rodinou velkou letákou akcí s bratry ze SRN v letech 1991-93. Na tuto akci pak navázala práce s lidmi, kteří byli tímto způsobem osloveni (jednalo se cca o 1600 lidí). V současnosti pracuje ve vlastním sboru a oblasti západních Čech. Zprávy o své činnosti publikuje minimálně dvakrát v roce v INFO-zpravodaji sborů, průběžně na místních nástěnkách a při osobních návštěvách ve sborech. Jeho finanční potřeby kryjí nahodilé a pravidelné dary. Za svou práci odpovídá volnému sdružení bratrských sborů v Bavorsku, kterým podává pravidelné zprávy o své činnosti. Jeho odpovědným starším bratrem je Werner Müller.

MVDr. Jan Staněk s rodinou

Trochu „křesťanské“ poezie ...

Chtěl bych vám představit jednoho nevšedního autora, který piše křesťanskou poezii, je jím Daniel Raus. Ten to manžel a otec jedné dcery působí jako novinář ve slovenském vysílání rozhlasové stanice Svobodná Evropa. Žije střídavě v Praze a Bratislavě a je autorem básnických sbírek „Větrné mlýny“ (D3, edice Kontext, 1992), „Těžký rok“ (Návrat domů, 1996) a „Píseň-žalmy pražské a jiné“ (Návrat domů, 2000). Své písni vydal na CD „Útočiště“. Jeho tvorba není „křesťanská“ proto, že by se to v ní hemžilo slovy „Bůh“, „Ježíš“ a „láska“, ale proto, že autor sám je křesťan. Jeho texty nejsou samoučelně náboženské, ale vyzařuje z nich autorova osobní zkušenosť s Bohem. Jeho básničky jsou plné elánu, života, vtipu, řekl bych - mají štávu. Když jste smutní, pohladí vás po duši, jindy potěší nebo dokonce rozesmějí. Jeho niterná vyznání jsou protkána přemýšlivým hledáním odpovědi na životní otázky. Nedává hotové, přímočaré odpovědi, ale láká nás a inspiruje k novým, nevšedním pohledům na věci kolem nás. Umí čtenáře polaskat lehkým vtipem a dopřát mu vlnidný nadhled nad věci, ze kterých jiní dělají těžké problémy. Někdy nás přímo vtáhne do svého hledání, když se začne ptát: „Jak mám vstoupit do proudu řeky, když nevím, kudy řeka teče? Jak mám dohnat vítr, když nerozumím jeho cestám? Jak mám poznávat tvůj velký svět, když neu-mím pochopit ani sám sebe?“ A o několik stránek dál nás nečekaně překvapí nalezenou odpověď: „Kdo chce vstoupit do proudu řeky, najde ji - kdo chce dohnat vítr, naučí se mu rozumět - kdo chce poznávat tvůj velký svět, začne chápát sám sebe.“ Tím nejen načrtne vlastní směr hledání, ale nechává velký prostor i pro naše vlastní hledání.

Někteří z vás budou možná jeho písničky znát v interpretaci Milana Szturce, který jeho písničky hraje. Mě osobně, člověka znechuceného tou křesťanskou poezii, jež stále dokola omilá tisíckrát ohmataná slova

a téma, Daniel Raus znovu naučil poezii číst a toužit po ni. Tady máte dva malé bonbónky.
Stanislav Zelený

O OTÁZKÁCH

(Daniel Raus - Větrné mlýny)

Dokonce i malé dítě
se stává těžkým
filosofem
když na všechno, co řekneš
se tě zeptá:
proč?

(Petr Raus - Píseň)

Smrtelnost těla je mi zárukou
jiných cest
konečnost bytí je mi příslibem
nových světů
marnost lidského zápasu je mi nadějí
tvé velkorysosti

NABÍDKA A-ALEFU:

V roce 1995 jsme vydali brožuru s názvem „Žalm 23“, napsanou z perspektivy pastýře ovcí. Autor W. F. Keller dojemným a zajímavým způsobem podle svých zkušeností orientálního pastýře vyložil 23.Žalm. Tato knížka byla velice rychle rozebrána a pořád je o ni zájem. Proto jsme zajistili její dotisk a znova ji nabízíme, 72 stran A 5, cena 45 Kč.

Je k dispozici i studijní sešit **Balíček na cestu**, v němž se student Bible seznamuje s těmito pěti tématy: 1. Církev jako Tělo Kristovo, 2. Dvě přirozenosti věřícího, 3. Tři aspekty spasení: minulé, přítomné a budoucí, 4. Čtyři zdroje autority, 5. Princip 5+5 pro evangelizaci. Témata můžete studovat jako jednotlivci nebo lépe ve skupinkách. 140 stran A5, cena 100 Kč.

Téma příštího čísla:

Články na téma příštího čísla „Modlitba a vzkládání rukou“ a ostatní příspěvky zasílejte prosím nejpozději do konce června 2001.
Redakce

OBSAH

Úvodník	
Změna	2
Úvahy	
Na počiatku bylo Slovo	3
Nech svetla pribúda	5
Poslanie a zvestovanie	6
Informácie	
Prvý svetový kongres	7
Návštěva v Maďarsku	7
Pěvecký sbor Živá píseň	8
Tématické články	
Trendy doby	9
Co je pravda?	10
Pobyty přežití	13
Trojí nebezpečí materialismu	15
O globalizaci	15
South Park	17
Rozpad hodnót	18
Esoterika & New Age (První část)	19
Rozhovory	
Klubové večery	22
Psychologie a pastorační péče	23
Báseň	
Záhrada Getsemani	26
Informace	
10.výročí Biblické školy BJB	27
Betlém (Izrael)	28
Internet	29
Svedectvo	
To nemohla být' náhoda (India)	29
Spomienka na brata Číža	30
Pamatájte na svých vodcov	
Vinohradník z Modry	31
Modlitba uprostřed dop. střel	32
Recenze	
Hrabě	32
Přirozený růst církve	34
Správy zo sborov	
Zuzana Šerfelová	36
Lýdia Šerfelová	36
Ervin Kubalík	37
Představujeme pracovníka...	
MVDr. Jan Staněk	38
Trochu „křesťanské“ poezie	38
Nabídka A-Alefu	
Žalm 23, Balíček na cestu	39
Téma příštího čísla	
Modlitba a vzkládání rukou	39

Vydávají Kresťanské sbory v ČR
a Kresťanské zbyry na Slovensku
ve vydavatelství A-Alef
Bořivojova 29, 701 00 Ostrava
e-mail: alef@ova.inecnet.cz
tel.: 069/355 348

Odpovědný redaktor a adresa české redakce:

Jaromír Andrysek
Okrajová 3, 737 01 Český Těšín
e-mail: ja.andrysek@volny.cz
tel.: 0659/734 794

Redakční rada:

Ján Čiž, Ján Hudec, Matúš Koša, Ilko Kozár,
Ján Kučera, Ján Ostrolucky, Tomáš Pala,
Petr Vadura, Jan Vopalecký, Lubomír Vyhnanek

Kontaktná adresa pre Slovensko:

Ján Hudec
Partizánska 15, 949 01 Nitra
tel.: 087/741 8212

Grafická úprava obálky a litografie:

fa Lubomír Horňák
reklamní a grafické studio
Štefánikova 4, Český Těšín

Grafická úprava textu a tisk:

Vydavatelství TEBA
Ostravská 130, 737 01 Český Těšín-Mosty

Administrace pro Českou republiku:

Poradce, s. r. o.
Štefánikova 2, 737 01 Český Těšín

Příspěvky na časopis můžete poslat na účet:

Komerční banka Ostrava
číslo účtu: 81006-761/0100

Předplatné:

na celý rok	80 Kč + poštovné
jednotlivá čísla	20 Kč + poštovné

Administrácia pre Slovensko:

Poradce, s. r. o.
Pri Celulózke 40, 010 01 Žilina

Platby a dobrovoľné príspevky zo Slovenska:

Zloženkou typu C na adresu:
Vladimír Schnierer
Karpatská 363/5
915 01 Nové Mesto n. Váhom

Predplatné:

na celý rok	100 Sk + poštovné
jednotlivé čísla	25 Sk + poštovné

Časopis vychází čtyřikrát do roka.

Registrační číslo MK ČR 6480.

ISSN 1210-6526

